

ST. ANDRIES KWARTIER HERLEEFT !!

Tijdschrift nr. 121

<http://www.sint-andries.com/>

Verantw. uitg.:
Guy Smulders
Schoytestraat 60
2000 Antwerpen

Rekeningnummer : DEXIA St. Andries 789-5662440-83

e-mail : sah@sint-andries.com

COMITE ST.-ANDRIESKWARTIER HERLEEFT Korte Vlierstraat 7 - 2000 Antwerpen

Gratis verdeeld in het Sint-Andrieskwartier. Op naam : 5 euro per jaar.

2012 WORDT HET CONSCIENCE-JAAR !

ACTIVITEITEN N.A.V. DE 200STE VERJAARDAG VAN DE GEBORTE VAN HENDRIK CONSCIENCE.

Vader Conscience kocht in 1811 een woning in de Pompstraat voor de som van 2620 frank. Hier werd een jaar later op 3 december 1812 Hendrik geboren als derde kind van het gezin. De jongen had een zwakke gezondheid. Het grootste deel van zijn tijd bracht hij zittend door op een hoge stoel terwijl hij dromerig naar buiten keek in het gezelschap van een vleugellamme raaf.

In 1815 verhuisde het gezin naar de hoek van de Burchtgracht en de Haringvliet (Koolvliet) waar vader een tweede huis kocht. Het huis in de Pompstraat werd verhuurd voor 200 fr. per jaar. Hendrik heeft dus maar drie jaar in het Sint-Andrieskwartier gewoond. In de nieuwe woning mocht Hendrik op de zolder in oude boeken neuzen. Vijf jaar later overleed zijn moeder.

Hendrik kwam later nog vaak terug naar Sint-Andries waar hij met zijn vader de voorstellingen van de poesjennellenkelder aan de Bogaerdestraat volgde. Hij deed er de inspiratie op voor zijn boek "De Leeuw van Vlaanderen".

Vader Conscience kocht ook regelmatig tweedehandskledij voor zijn zoon bij de oud-kleerkopers van de Voddenstraat (de huidige Drukkerijstraat).

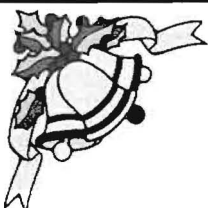
Om de 200ste verjaardag van de geboorte van Hendrik Conscience te herdenken voorzien we verschillende activiteiten:

- een Conscience-wedstrijd waaraan mooie prijzen zijn verbonden.
- de vertoning van de film "De Leeuw van Vlaanderen" (Hugo Claus 1983).
- een Conscience-wandeling met als gids comitélid Gabie Guldix.
- een Conscience-expo in de tentoonstellingsgang van coStA.

Over al deze initiatieven leest U meer in de volgende edities van ons tijdschrift.

Geboortehuis H. Conscience

*De leden van het comité "Sint-Andrieskwartier herleeft"
wensen alle lezers een gelukkig 2012 !*

CONSCIENCE-WEDSTRIJD

Behalve de bestuursleden van "Sint-Andrieskwartier herleeft" en hun partners mag iedereen deelnemen aan deze wedstrijd. Noteer op Uw antwoordenblad Uw naam, adres en telefoonnummer zodat we U kunnen verwittigen als U een prijs gewonnen hebt.

U kan Uw antwoorden versturen via e-mail sah@sint-andries.com of via de post naar het secretariaat Korte Vlierstraat 7 te 2000 Antwerpen. Buurtbewoners kunnen de antwoorden daar ook in de bus steken. De antwoorden moeten ons ten laatste op vrijdag 17 februari 2012 toekomen.

1. Welk huisnummer heeft het geboortehuis van Hendrik Conscience?
2. Noteer de twee voornamen van zijn vader.
3. Geef de voor- en familienaam van zijn moeder.
4. In welke kerk is Hendrik gedoopt?
5. Wie was de peter bij het doopsel?
6. Hoe heette het plein voor het zijn huidige naam "Hendrik Conscienceplein" kreeg?
7. Wie is de beeldhouwer van het zittend beeld op het Hendrik Conscienceplein?
8. Heeft Hendrik de onthulling van dit beeld op het Hendrik Conscienceplein bijgewoond?
9. Hoe heette de Prinsesstraat in Consciences tijd?
10. Welke naam had het huis Prinsesstraat nr.14 toen?
11. Welk werk heeft Conscience daar voorgelezen?
12. Hoeveel exemplaren werden ervan verkocht?
13. Wie is de maker van de gedenkplaat die daar hangt?
14. In welke kerk is Hendrik gehuwd?
15. Noteer de voor- en familienaam van zijn echtgenote.
16. Geef de voornamen van zijn vijf kinderen.
17. Aan welke roman herinnert het Maagdenhuis (Lange Gasthuisstraat 39)?
18. In het lokaal "Rubens" op de Groenplaats werd Hendrik Conscience in oktober 1851 aangeduid als kandidaat bij de gemeenteraadsverkiezingen. Welke functie heeft dit gebouw nu?
19. Wie ontwierp het grafmonument van Hendrik Conscience op de Schoonselhofbegraafplaats?
20. Wie goot de bronzen leeuw op het praalgraf?

Schiftingsvraag: Hoeveel personen zullen alle correcte antwoorden hebben afgegeven op 17 februari 2012?

25 JAAR CAFE-THEATER MULTATULI

In het hartje van het Sint-Andrieskwartier heeft het Multatuli-theater v.z.w. een nieuw theatertje gebouwd: het café-theater Multatuli. Op 20 en 21 september 1986 konden de buurtbewoners en de sympathisanten een kijkje nemen in het theater

tijdens de open deur-dagen.

Toenmalig artistiek leider Guido Maeremans beweerde dat het "stichtende voorbeeld" uit de "Lichtstad Parijs" in de Lange Vlierstraat nr. 5 gevolgd werd. Wij citeren zijn woorden: "Ik hoop samen met het gezelschap dat het café-theater Multatuli een welkome gast zal zijn ten dienste van "de herleving van het Sint-Andries-kwartier". En ik ben er rotsvast van overtuigd dat heel deze legendarische buurt ons een warm hart zal toedragen. Wij programmeren een hele reeks stukken met humor, liedjes en af en toe een traan want het café-theater Multatuli wil een spiegel(tje) zijn van ons menselijk lot: vreugde en verdriet." Einde citaat.

Het comite "Sint-Andrieskwartier herleeft" heeft ook enkele keren een uit-

koopvoorstellig georganiseerd en vierde vijf jaar geleden met het gezelschap het 20-jarig bestaan van het café-theater. We feliciteren in dit jubileumseizoen directeur Guy Keeren, alle acteurs, actrices, regisseurs, technici en de helpers bij de vestiaire en de ticket- en programmaverkoop. We wensen hen nog vele jaren theaterplezier toe en volle zalen met tevreden bezoekers. We danken ook de Raad van Bestuur van het Multatuli-theater die ons de kans bood om 10 keer de theaterzaal te mogen

gebruiken voor onze thema-avonden. We herinneren ons nog de voorstellingen rond John Wilms, Theodoor Van Rijswijck, Victor Driessens, Jack Verstappen, Lode Sebregts en Willem Elsschot die dank zij het café-theater een groot succes kenden. Hartelijk dank daarvoor !

In september startte het café-theater met "Seks en de commissie" van Edward Taylor in een vertaling van Brigitte De Man die ook de regie voor haar rekening nam. Deze deurenkomedie wordt nog gespeeld tot en met 17 december elke vrijdag en zaterdag te 20.30 uur en de zondagmatinee te 15 uur. Reservatie elke woensdag en donderdag van 15 tot 18.30 uur en vrijdag en zaterdag van 17 tot 20 uur via telefoonnummer + 32 3 231 68 14.

Cast "Seks en de commissie"

IN MEMORIAM

Irène Van Rompaey, de echtgenote van onze voorzitter, overleed op 9 september na een langdurige ziekte.

Zij acteerde en zong met de KAV-groep in onze thema-avonden, ze stapte mee op in onze folklorestoeten samen met haar man en zoon en zij figureerde samen met haar echtgenoot in de speelfilms van Harry van Bokhoven. De redactie en de andere comitéleden bieden hun deelneming aan haar moeder, haar echtgenoot, aan haar zoon en schoondochter en aan haar kleinkinderen.

We zullen haar missen !

WIST GE ...?

- dat n.a.v. de Open Monumentendag op 11 september twee expo's rond de CPRA-bunker aan de Willem Lepelstraat en Van Craesbeeckstraat werden getoond? "Top Secret" vertelde het verhaal van de site tussen de Kloosterstraat, Willem Lepelstraat, Van Craesbeeckstraat en Prekersstraat. Hier stond in de 13de eeuw het klooster van de predikheren, in de 19de eeuw de Prekerskazerne en nu de sociale woningblokken. De bunker is een unieke getuige van de geschiedenis van de Civiele Bescherming, het interbellum en de periode van de Koude Oorlog. De tweede expo "We leven rond een bunker" was een samenwerking tussen Woonhaven, Habbekrats, Zorgbedrijf Antwerpen en de cel "Samenleving" van de stad Antwerpen. Levensgrote foto's en fotocollages toonden hoe de buurtbewoners dit samenleven ervaren. Naast de expo's was er ook feest met het "Soldatenbal" waar het trommelkorps "De Hoop" in heuse legerkledij aan deelnam.

Trommelkorps "De Hoop"

- dat in de retrospectieve van kunstschilder Jozef Posenae een schilderijtje getoond werd waarop Lange Sander uitgebeeld werd? Deze volksfiguur van Sint-Andries woonde achtereenvolgens in de Kromme Elleboogstraat, in de Muntstraat, in de Waaistraat, op het Steegsken en in het Scheldeken. Hij hield steeds een ijzeren draad vast waaraan sleutels en kousenbanden hingen.

Tekening : Nico Parassiadis

- Wij feliciteren Alex Elaut, de curator van de tentoonstelling, voor de interessante inhoud en de mooie presentatie van de expo.
- dat onder de titel "Palazzo Rubens" de passie van de grote barokschilder voor architectuur tentoongesteld werd? De kunstenaar is gehuwd in de Sint-Michielsabdij en twee van zijn kinderen zijn gedoopt in de Sint-Andrieskerk. Zijn atelier was tijdelijk gevestigd in de Kloosterstraat. We ontdekten zijn talent voor architectuur in de expo van het Rubenshuis.
 - dat het comité "Sint-Andrieskwartier herleeft" vanaf 14 uur ook aanwezig zal zijn op de kerstmarkt van zaterdag 17 december op het plein aan de Lange Vlierstraat, Nationalestraat en Prekersstraat? Wij verkopen er soep en jenever aan een democratisch prijsje.

ST. ANDRIES KWARTIER HERLEEFT !!

Tijdschrift nr. 122

<http://www.sint-andries.com/>

Verantw. uitg.:
Guy Smulders
Schoytestraat 60
2000 Antwerpen

Rekeningnummer : DEXIA St. Andries 789-5662440-83

e-mail : sah@sint-andries.com

COMITE ST.-ANDRIESKWARTIER HERLEEFT Korte Vlierstraat 7 - 2000 Antwerpen

Gratis verdeeld in het Sint-Andrieskwartier. Op naam : 7 euro per jaar.

PROJECTIE VAN DE FILM "DE LEEUW VAN VLAANDEREN"

ZATERDAG 31 MAART TE 14 UUR

CAFEZAAL "MULTATULI", LANGE VLIERSTRAAT 7-9

Als tweede activiteit in dit Conscience-jaar laten we de film "De Leeuw van Vlaanderen" bekijken. Met het scenario en in de regie van Hugo Claus werd de film met regie-assistent Stijn Coninckx opgenomen in 1983, toen de 100ste verjaardag van de sterfdatum van Conscience werd herdacht. Claus zei toen: "De Leeuw van Vlaanderen is een prachtig jongensboek waarmee ik me altijd mateloos heb geamuseerd. Ik vind het dus leuk om zo'n ding te verfilmen." De opnamen gebeurden op een tot slagveld herschapen akker in Duisburg.

De toenmalige BRT, de Nederlandse KRO en het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap zijn niet kreterig geweest. "Kunst en Kino" van Jan Van Raemdonck kreeg de beschikking over een budget van 75 miljoen Belgische frank. Voor de Belgische film-industrie was dit een gigantisch bedrag. Frank Aendenboom speelt Robrecht van Bethune, Jan Declerq Jan Breydel, Julien Schoenaerts Pieter De Coninck. Verder ontdekken we in de cast nog klinkende namen zoals Theu Boermans, Josine Van Dalsum, Hans Boskamp, Chris Boni, Jules Croiset, Jo De Meyere, Hans De Munter, Herbert Flack, Maxim Hamel, Robert Marcel, Ischa Meyer en nog vele anderen.

Jan Breydel gaat er in de Guldensporenslag keihard tegenaan. Zijn bijl klieft door het uitspansel. John Massis, toen Vlaanderens sterkste man, speelt de rol van Leroux, de beul van de Leliaarts.

De film werd gemonteerd door Ludo Troch en Guido Hendrickx. De indrukwekkende muziek is van Ruud Bos. De prachtige kostuums komen van Anne Verhoeven en het imposante decor werd gemaakt door Jean De Vuyst. We nodigen u van harte uit om deze film te komen bekijken. De inkom bedraagt 2 euro per persoon.

Julien Schoenaerts als Pieter De Coninck

50 JAAR GELEDEN OVERLEED AUGUST VAN DE VELDE

Het parochiekoor "De Vredezaaners" werd onder impuls van E.H. Van Eyck gesticht op 29 juni 1926. Eerst luisterde het zangkoor de diensten van het broederschap van "Onze-Lieve-Vrouw van Peis en Vrede" op waaruit de naam van het koor ontsproten is. Spoedig daarna deden de andere broedersclappren beroep op de diensten van het koor. Het toenmalig mannenkoor werd in 1936 erkend als koor van de Sint-Andrieskerk.

August Van de Velde begeleidde eerst de repetities op klavier. In 1936 volgde hij Alois Wijnants op als dirigent. Vanaf toen zong het mannenkoor elke zondag de hoogmis. Er werden talrijke uitvoeringen ingericht met het toenmalige vrouwenkoor "Constantia". In 1945 werden de "Vredezaaners" een gemengd koor en vanaf 1951 mochten ze de titel "koninklijk" dragen.

Het koor organiseerde allerlei liederenavonden en verleende zijn medewerking aan uitvoeringen van grote oratoria, zoals "The Messiah" en "Judas Macabeus" van Händel. De "Vredezaaners" namen deel aan stadsfestivals en aan religieuze passieconcerten. Met eenvoudige mensen bereikte Van de Velde hoogtepunten die verbazing wekten. De "Vredezaaners" traden o.m. op met de "Mis in C dur" van Beethoven, ze vertolkten de operette "Op de purperen heide" van Armand Preud'homme en "De Schelde" en de "Rubenscantate" van Peter Benoit. Naast het dirigeren was August ook actief als componist. Hij schreef een misuitvoering ter ere van Onze-Lieve-Vrouw van Vrede voor drie mannenstemmen en een kinderstem.

Samen met "M.G.V. Harmonia 1849" zongen de "Vredezaaners" in de Technische Schule van het Duitse Aachen en met het koor van de toenmalige BRT werd de "Ode aan Peter Benoit" van Marinus De Jong uitgevoerd in het Paleis voor Schone Kunsten te Brussel.

Van de Velde was kapelmeester in de Sint-Andrieskerk en hij werkte mee in de parochiebibliotheek van Sint-Andries in de Nationalestraat 109, waar hij met een stipte regelmaat en een nauwkeurige zorg klein en groot vriendelijk en dienstbaar ontving. Daarnaast verleende hij ook zijn medewerking in de KWB-afdeling van Sint-Andries.

Hij overleed 50 jaar geleden in het Sint-Elisabethziekenhuis te Antwerpen. Van de Velde werd 66 jaar.

SALLE MOBILE

"Mobile" was een van de danszalen waar de volksklas naar toestroomde. Ze bevond zich in de Kloosterstraat 137. De eigenaar was de heer Binders. Het publiek bestond uit jongens van de dokken, diamantslijpers, sigarenmakers, fabrieksmeisjes en koffieboonraapsters. Ze bezochten de zaal 's zondags maar ook 's maandags want destijds noemde men de maandag "het broertje van de zondag".

Er werd gedanst op de tonen van een orgel wat in zijn opkomst verkeerde en door zijn geluid en zijn monumentale afmetingen de menigte in bewondering bracht. De jongens droegen brede slodderbroeken en schuinstaande petten waaruit een haarklis op het voorhoofd over de ogen viel. De meisjes tooiden zich in een fluwelen jak met waaiende rokken waaronder het witte ondergoed bij het dansen tevoorschijn kwam. Hun gefriseerde haar zat vol schitterende kammen. Men danste er de polka, de redowa, de mazurka, de scotisch, de galop, de lanciers, de wals, de gavotte en de quadrille. Allemaal dansen vol beweging die uitgevoerd werden met een laaiende levenslust. Bij het zweven op de maat van de zwoele, dronken makende wals legde de jongen het hoofd op de schouder van het meisje. Hij hield haar dan bij het middel gekneld in zijn armen terwijl hij de ogen bijna sloot als in extase.

Viel het orgel stil, dan sprongen onmiddellijk de geldomhalers in de bak. Hijgend en nog bezweet van de vorige dans wandelden de paren de bak rond. De omhalers riepen dan met luide stem: "Ijzers!" Daarna legden de jongens de prijs van de volgende dans in de uitgestrekte hand van de omhaler. Deze omhaler vervulde eveneens de taak van buitensmijter. Want af en toe konden de opgehitste kerels het wel wat te bar maken.

PULCINELLA

N.a.v. de uitreiking van de Gouden Neuzen door de Stuurgroep die plaats vond op 28 januari in coStA vertellen we deze keer wat meer over de figuur Pulcinella.

In 1820 ging de kleine Hendrik Conscience aan de hand van zijn vader Pierre regelmatig naar de voorstellingen van de poesje in de Bogaerdestraat. Ons woord "poesje" is afgeleid van "Pulcinella", de charlatan of de Jan Klaassen van de Napolitaanse commedia dell'arte. Daarom noemde men de jeugdherberg aan de Bogaerdestraat ook "Pulcinella".

"Pulcinella" komt van het woord "pulcino" wat Italiaans is voor "kuiken". En dat is geen toeval: zijn masker heeft een snavelvormige neus, hij praat met een kwakende stem en hij houdt er een hanige tred op na. Door de bochel op zijn rug is hij zeker geen moeders mooiste. Hij is verzot op lekker eten en is heel vaak dronken. Dat hij een levensgenieter is zie je aan zijn dikke buik.

Pulcinella draagt een wit kostuum met een wijds hemd en een brede broek. Op zijn hoofd prijkt een potsierlijke hoed die plat met de punt naar voren valt. Hij heeft altijd een mandoline bij, het instrument van zijn geboortestreek Napels.

Tekening: deFilharmonie

WIST GE ...?

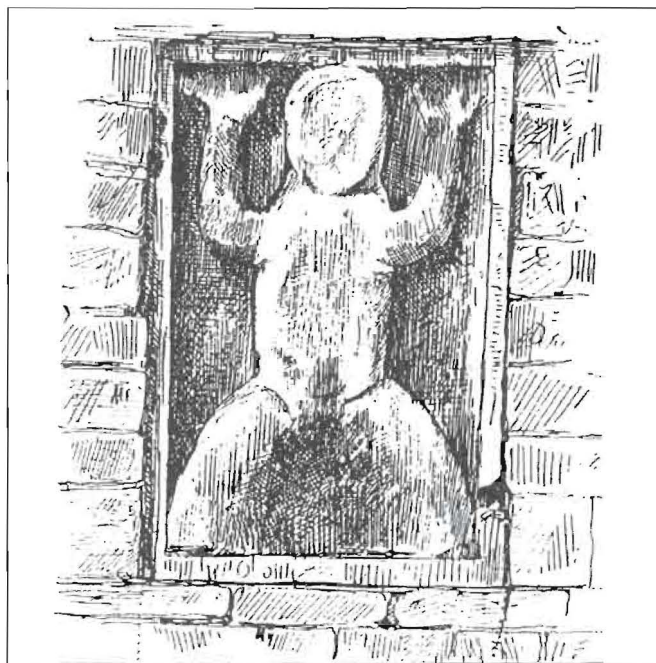
- dat onze deelname aan de kerstmarkt van 17 december op het plein aan de Nationalestraat, de Prekersstraat en de Lange Vlierstraat een groter succes werd dan het jaar voordien? Dat lag zeker aan het betere weer. Tot 18 uur bleef het droog. Er kwam daardoor meer volk opdagen.
- dat het trommelkorps "De Hoop" op 6 januari driekoningenliedjes kwam spelen tijdens de voorstelling van onze expo "Plezier in het Sint-Andrieskwartier" in het bewonerslokaal van de Willem Lepelstraat? Zij brachten daardoor een gezellige wintersfeer.
- dat onze vereniging weer haar medewerking verleende in coStA tijdens de uitreiking van de Gouden Neuzen door de Stuurgroep? We stelden op 28 januari een expo samen over de poesje en de stangpop "De Neus" die in de tentoonstellingsgang veel belangstelling kreeg.
- dat onze wijkreus "Zotte Rik" op 24 maart vanaf 10 uur weer meedoet aan de Seminiviering van AKSIE (Antwerps Komitee Semini In Ere). Semini is het vruchtbaarheidssymbool dat gestalte kreeg boven de poort van het Steen. Na de verering van Semini vertrekt de stoet richting coStA, Sint-Andriesplaats 24, waar verder gefeest wordt.

Foto: Ronny Groffen

Beeldhouwwerk: Ine Peetmans

GvA - archief

AGENDA VAN DE VIERDE WIJK

- Multatuli-theater, Lange Vlierstraat 5, elke vrijdag en zaterdag van 31 maart tot en met 16 juni om 20.30 uur en zondagmatinee's op 29 april, 6 en 13 mei en 3 en 10 juni telkens te 15 uur : "Pikant is plezant" van Jean-Luc Lagarce. Reservatie via tel. +32 3 231 68 14 woensdag en donderdag van 15 tot 18.30 uur en op vrijdag en zaterdag van 17 tot 20 uur.
- coStA, Sint-Andriesplaats 24, zaterdag 17 maart te 19.30 uur en zondag 18 maart te 14.30 uur : "Etalagedrama" door de toneelgroep "Betonnen Jungle" in de regie van Leona Maes en Pierre Vereecken.
- Buurtquiz georganiseerd door de harmonie "Arbeid en Kunst" i.s.m. het comite "Sint-Andrieskwartier herleeft" op zaterdag 10 maart te 20 uur in coStA, Sint-Andriesplaats 24.
- Expo van aquarellen van onze huistekenaar Nico Parassiadis in cafe "Cap au Sud", Sint-Andriesplaats 6.

ST. ANDRIES KWARTIER HERLEEFT !!

Tijdschrift nr. 123

Verantw. uitg.:
Guy Smulders
Schoytestraat 60
2000 Antwerpen

<http://www.sint-andries.com/>

Rekeningnummer : BELFIUS St. Andries 789-5662440-83

e-mail : sah@sint-andries.com

COMITE ST.-ANDRIESKWARTIER HERLEEFT Korte Vlierstraat 7 - 2000 Antwerpen

Gratis verdeeld in het Sint-Andrieskwartier. Op naam : 7 euro per jaar.

ONZE WIJKREUS VANAF 18 MEI TE GAST OP DE WANDELBOULEVARD VAN HET MUSEUM AAN DE STROOM (MAS)

Iedereen in Sint-Andries kent de wijkreus Zotte Rik. Hij werd door kunstenaar Paul De Vierman gemaakt naar het model van volksfiguur Henricus Van Aken, die zijn moeder Maria-Theresia Geley, beter bekend als Mie Citroen, hielp in het fruitwinkeltje aan de hoek van de Lange Riddersstraat en de Augustijnenstraat. Toen hij onder de stelling van een huis in aanbouw liep, kreeg hij een klad kalk in het oog. Die tastte zijn hersenen aan. De kinderen van de wijk noemden hem al gauw "Zotte Rik".

De reus werd op 2 september 1978 gedoopt door Leona Detiège, toen schepen voor cultuur en Wilfried Van Nespen, conservator van de Oudheidkundige Musea van Antwerpen. Volkszanger John Lundström componeerde een dooplied en de "bellekensdans" werd uitgevoerd door kinderen van de turnkring "De Hoop". Er werd een doopakke opgesteld en er werden doopkaartjes gedrukt. Natuurlijk werden er ook suikerbonen uitgedeeld. Hij werd opgenomen in de Europese Reuzencommissie.

De reus werd uitgenodigd om deel te nemen aan stoeten in binnen- en buitenland, aan schoolkermissen, aan wijkfeesten en aan de sinterklaas-show van de toenmalige BRT-televisie. Hij begeleidde de acteurs en actrices van het toneelstuk "De droom van Zotte Rik" naar de Bourlaschouwburg n.a.v. de viering 125 jaar KNS. De reus werd uitgebeeld in haakwerk, brooddeeg, in klei en in borduurwerk en hij werd in beukenhout gebeiteld. Door de bakkers van de wijk werd een Zotte Rik-koek gemaakt.

Het MAS begon in het voorjaar van 2010 aan een inventaris van reuzen uit Antwerpen. De erfgoedcoördinator van de districten organiseerde vier "reuzengesprekken" met de verenigingen die een reus bezitten. Ze ging op bezoek in de verblijfplaatsen van 40 reuzen en fotografeerde hen. Er werd een kortfilm gemaakt waarin de reuzen in actie worden getoond en waarin plaats is voor interviews met de makers van de reuzen. Op 3 april ging een expo door op de 6de verdieping van het FelixArchief waar de film "Een dag op stap met een reus" aan de pers getoond werd. Hierin werd onze reus Zotte Rik voorgesteld en werden leden van onze vereniging geïnterviewd. De tentoonstelling bleef open voor geïnteresseerden tot 4 mei. Het MAS is op 17 mei precies een jaar open. Daarom wil men een nieuwe opstelling tonen. Het wordt een presentatie op basis van het documentatiemateriaal: op de vitrines komt een imaginaire reuzenstoet waarop alle Antwerpse reuzen in voorkomen.

Erfgoedcoördinator op bezoek in ons archief

Onze reus Zotte Rik zal ook aan de bezoekers getoond worden. Op de eerste verdieping staat een reuzenhoofd, dat na enkele maanden afgewisseld wordt met een ander. Vanaf 18 mei tot en met februari 2013 zal de nieuwe opstelling kunnen bezocht worden in het MAS, Hanzestedenplaats 1 te 2000 Antwerpen.

Expo in het FelixArchief

IN MEMORTAM THOMAS ROMAN

Kunstschilder-graficus Thomas Roman overleed op 3 april in het Sint-Vincentiusziekenhuis. Hij werd geboren op 24 september 1923 in het Patershol te Gent. Als kleine jongen viel het de mensen al op dat hij goed kon tekenen. Zijn grootvader was secretaris van de boekdrukkersbond. Die bracht zijn enig kleinkind al vroeg in de kunstenaarswereld.

Roman ging als 13-jarige naar de Stedelijke Academie voor Schone Kunsten te Gent. Later bekwaamde hij zich verder met avondlessen.

Hij verhuisde tijdens de oorlog naar Perpignan in Frankrijk waar hij de plafonds van het Louvre hielp herstellen. Na de oorlog ging hij naar de Académie de Beaux Arts in Parijs waar hij lessen voor portretschilderen en litho volgde. Hier portretteerde hij o.a. Catherine Deneuve en Alain Delon. Hij werd decorontwerper in de filmstudio's van Boulogne-sur-Mer. Roman maakte kennis met Dali en Picasso.

Heimwee bracht Roman begin jaren '70 terug naar Vlaanderen en in Antwerpen ontmoette hij zijn toekomstige vrouw Danielle. Hij beschilderde de houten schuttingen rond de kathedraal in restauratie en maakte een fresco van de Scheldestad voor de taverne "Jan zonder Vrees". In 1976 viel hij in de prijzen in Cannes. Roman

deed mee aan een wedstrijd waarin hij tussen 800 Parijse en Roomse kunstenaars de titularis werd van de Prijs van Rome. In 1985 tekende hij een map over de historische val van Antwerpen. Roman werd o.a. beïnvloed door Servaes. Met potloodtekeningen en pastels kon hij zich het best uiten. Zijn latere werken waren vooral litho's maar hij maakte ook aquarellen en werken in acryl. In het Hof van Ryhove te Gent presenteerde hij met potlood, pen en penseel zijn interpretaties van drie religieuze en twee mythische taferelen van Rubensschilderijen en een reeks over Keizer Karel. Ook in het buitenland exposeerde hij, o.a. in Dusseldorf.

In opdracht van bakkerij Lints heeft Roman acht miniatuurtjes van Antwerpen in eetbare inkt voor pralines gemaakt. In mei 2010 presenteerde hij zijn werken in het Convent van Lier en in datzelfde jaar stelde hij in de Sint-Andrieskerk een unieke reeks pastelschilderijen voor met als thema "Jezus, ick ben wie ick ben".

De laatste 10 jaar woonde Thomas met zijn vrouw Danielle in de Van Craesbeeckstraat in het hartje van het Sint-Andrieskwartier. Daar deed hij actief mee aan de film "Op zoek naar de Gulden Snede" van Harry van Bokhoven. Het comite "Sint-Andrieskwartier herleeft" biedt echtgenote Danielle blijken van deelneming aan.

DE WINNAARS VAN ONZE CONSCIENCE-WEDSTRIJD

Onder de talrijke inzendingen koos de jury de deelnemers die minstens 2/3 van de vragen juist beantwoordden. Ex-aequo's werden gerangschikt volgens het benaderen van het juiste antwoord op de schiftingsvraag. De winnaars werden schriftelijk verwittigd. Zij konden hun prijzen afhalen tijdens de pauze van de projectie van de film "De Leeuw van Vlaanderen" op 31 maart in de cafézaal van "Multatuli".

12de prijs: Verhaegen Yvonne - 11de prijs: De Boeye Marianne - 10de prijs: Meeusen Lander - 9de prijs: Rombaut Wilfried - 8ste prijs: Rombaut Veerle - 7de prijs: Van Deuren Jeannine - 6de prijs: Somers Franciscus - 5de prijs: Van de Perre Arthur - 4de prijs: De Cleene Engriet - 3de prijs: Gijsen Jeannine - 2de prijs: Groffen Ronny - 1ste prijs: Livens Antoon. Deze persoon is tevens de enige die alle vragen correct beantwoordde.

VIERMAAL NIEUWS OVER RUBENS

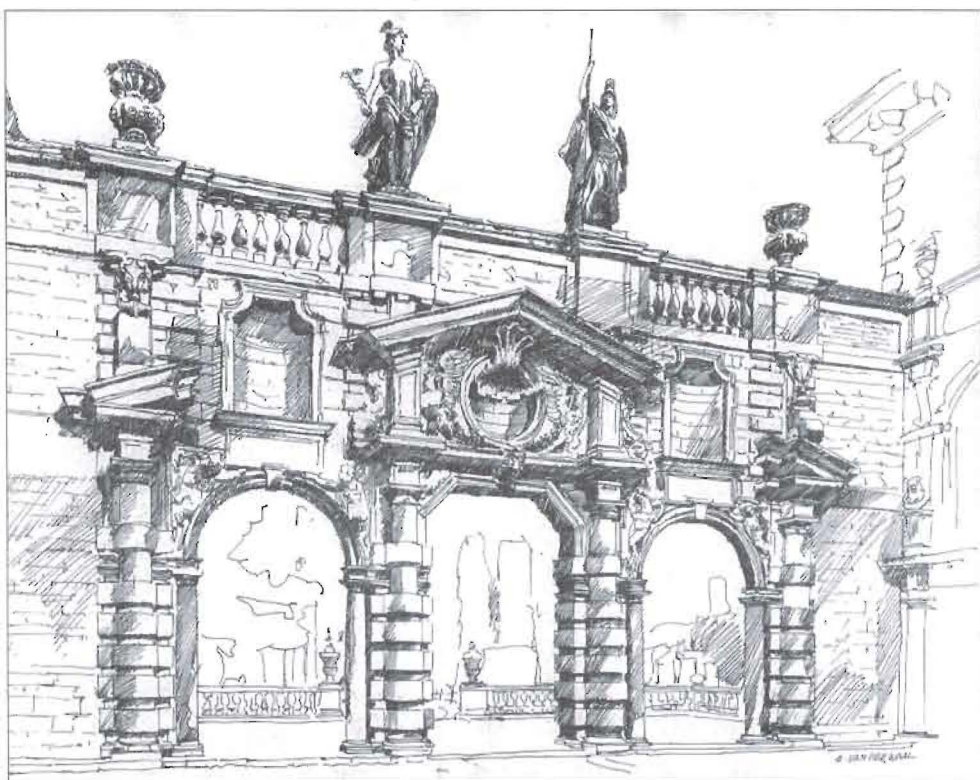
Rubens, die gehuwd is in de Sint-Michielsabdij, maakte "De Kruisafneming" bij zijn schoonvader Jan Brant in de Kloosterstraat. Twee van zijn kinderen werden gedoopt in de Sint-Andrieskerk.

- Naar aanleiding van de Erfgoeddag die als thema "Helden" had werden in het Rubenshuis en in het Kolveniershof rondleidingen gegeven over de heldhaftige antieke goden die voor Rubens een belangrijke inspiratiebron waren. Het ging over de goden die hij afbeeldde op de gevel, de portiek en het tuinpaviljoen van zijn woning. De helden van de antieke oudheid kwamen ook tot leven dankzij de verhalen bij het plafondschilderij "De goden op de Olympus".

- Het Rubenshuis heeft er een verrassende aanwinst bij. Geen schilderij of schets maar een notitieboek. De Koning Boudewijnstichting kocht dit handgeschreven manuscript op een veiling in Sotheby's te New York. Het is een kopie van de tekst waarin Rubens merkwaardige uitweidingen over alchemie en evolutieleer uiteenzet.

- Schepen voor Toerisme Philip Heylen opende een Rubensexpo in Florida. De tentoonstelling vindt plaats in het John and Mable Ringling Museum of Art in Sarasota.

- In juni 1638 versloeg kardinaal-infant Ferdinand het Hollands leger nabij Kallo. Enkele dagen later overwon hij de Fransen in Sint-Omaars. Om die overwinningen te herdenken bestelde men bij Rubens een ontwerp voor een triomfwagen. De expo "Triomf op wielen" in het Rockoxhuis vertelt tot in de kleinste details wat te zien is op de olieverfschets.

Tekening portiek Rubenshuis
door C. Van Der Waal

WIST GE ...?

dat Frans Francken II 370 jaar geleden is overleden? Hij huwde in 1607 in de Sint-Andrieskerk en kocht daarna het huis "Emmaüs" in de Sint-Andriesstraat. In 1616 werd hij de eigenaar van de herenwoning "Sint-Marcus" in de Boeksteeg (Nationalestraat). Dit pand lag tegenover de IJzerenwaag en had een koetspoort. Het Heilig Kruisaltaar in de Sint-Andrieskerk kreeg als retabel de door Francken geschilderde "Calvarie". Frans Francken II behoorde tot de schildersdynastie Francken die vanaf het midden van de 16de tot het begin van de 18de eeuw werkzaam was in Antwerpen. Deze schilders waren nauw verweven met de Scheldestad. Enkel woonden in het Scheldeken en de Augustijnenstraat. Er zijn immers talrijke documenten bewaard die een indringend beeld geven van hun vriendschappen. De mensen van de Arme Beuckelaerstraat vroegen aan het stadsbestuur een andere naam voor hun straat omdat zij zich schaamden tegenover de bewoners van de Rijke Beuckelaerstraat. Men koos toen voor de naam "Franckenstraat" op 19 april 1887.

Schilderij "Calvarie" (Frans Francken II)

dat naar aanleiding van het thema "Helden" van de Erfgoeddag de expo "Helden mijner Jeugd" doorgaat in het kader van het Consciencejaar? Deze tentoonstelling toont collectiestukken, geïllustreerde uitgaven en historische bronnen die de toeschouwers terug voeren naar de 19de eeuw waar Conscience het meest tot zijn recht komt. Hendrik zelf gold als een held voor de Vlaamse letteren en het Vlaamse volk. In zijn historische romans roemde hij gretig de heldendaden uit het verleden. Een echte held van vlees en bloed en zijn papieren helden worden verenigd in een expo van de Erfgoedbibliotheek.

Hendrik Conscience

Marilou Mermans
(foto: Alain Giebens)

dat "Musical van Vlaanderen" voor het eerst uitpakt met een creatie? Het bijzonder project is de musical "Marguerite S." die het verhaal vertelt rond de tweede echtgenote van de havenschilder Eugeen Van Mieghem met in de hoofdrol een schitterende Marilou Mermans.

AGENDA VAN DE VIERDE WIJK

- Theater Multatuli, Lange Vlierstraat 5, elke vrijdag en zaterdag tot 16 juni om 20.30 uur: "Pikant is plezant" van Jean-Luc Lagarce. Reservatie woensdag en donderdag van 15 tot 18.30 uur en vrijdag en zaterdag van 17 tot 20 uur via telefoonnummer +32 3 231 68 14.
- Multatuli-quiz op zaterdag 1 september te 20 uur in de zaal van het Multatuli-café, Lange Vlierstraat 7-9. Info via telefoonnummer +32 3 226 03 32.
- **ROMMELMARKT** : Rijke Beuckelaerstraat 3 juni van 9 tot 17 uur (zijstraat van de Lange Ridderstraat).

ST. ANDRIES KWARTIER HERLEEFT !!

Tijdschrift nr. 124

Verantw. uitg.:
Guy Smulders
Schoytestraat 60
2000 Antwerpen

<http://www.sint-andries.com/>

Rekeningnummer : BELFIUS St. Andries 789-5662440-83

e-mail : sah@sint-andries.com

COMITE ST.-ANDRIESKWARTIER HERLEEFT Korte Vlierstraat 7 - 2000 Antwerpen

Gratis verdeeld in het Sint-Andrieskwartier. Op naam : 7 euro per jaar.

2012 IS HET CONSCIENCEJAAR ! ONZE ACTIVITEITEN N.A.V. DE 200STE VERJAARDAG VAN DE GEBOORTE VAN HENDRIK CONSCIENCE

Op 3 december 1812 werd de kleine Hendrik geboren in de Pompstraat nr. 30 als derde kind van het gezin. De jongen had een zwakke gezondheid. Het grootste deel van zijn tijd bracht hij door op een hoge stoel terwijl hij dromerig naar buiten keek in het gezelschap van een vleugellamme raaf.

In het voorjaar organiseerde het comité "Sint-Andrieskwartier herleeft" reeds een Conscience-wedstrijd en de projectie van de speelfilm "De Leeuw van Vlaanderen".

Onze vereniging wil hem ook eren door het organiseren van verschillende activiteiten rond zijn geboortedatum.

EXPO CONSCIENCE IN SAMENWERKING MET HET coStA.

Een tentoonstelling over het leven en werk van Hendrik Conscience. Van vrijdag 16 november tot donderdag 20 december 2012 in het coStA, Sint-Andriesplaats 24. Dagelijks te bezichtigen van 10 tot 18 uur behalve op maandag. De toegang is gratis.

GELEIDE CONSCIENCE-WANDELING

Een wandeling naar de plaatsen waar Conscience en zijn tijdgenoten gewoond en gewerkt hebben. De tocht wordt geleid door comitélid Gabie Guldix. Op zaterdag 17 en zondag 18 november 2012. Het vertrek is in coStA, Sint-Andriesplaats 24 te 14 uur. Deelnemen kost 5 euro per persoon te betalen via rekeningnummer BE14 7895 6624 4083. Gelieve de datum die U verkiest te vermelden. U kan inschrijven tot 14 november.

10 JAAR GELEDEN OVERLEED VOLKSKUNDIGE, DICHTER EN ROMANSCHRIJVER JACK VERSTAPPEN

Op 25 maart 2002 stierf Jack Verstappen. Jack sleet zijn jeugd jaren te Antwerpen aan de rand van het Sint-Andrieskwartier. Zijn vader werd geboren in de Sint-Rochusstraat 13. Zijn grootmoeder stamde uit de Schoytestraat en zijn tante was de dochter van herbergierster Mieke Mertens uit de Kloosterstraat 114, de enthousiaste leidster van de half-vastenploeg "Mottig Mieke".

Ter gelegenheid van het feit dat Antwerpen in 1993 de culturele hoofdstad van Europa werd, wou Jack een boek schrijven over 100 jaar volkskunde in Sint-Andries. De organisator van de jaarlijkse volksspelen in onze wijk, Vic Cuyt, die samen met Jack legerdienst deed, verwees hem naar ons archief. Verstappen kwam nadien vele malen op bezoek. Die informatie werd aangevuld met gegevens en foto's van verschillende wijkbewoners. Het boek kreeg de titel "De Parochie van Plezier". Op 27 mei 1993 werd het boek door de auteur Gaston Durnez, een familielid van Jack, die in het Sint-Andrieskwartier woont, voorgesteld in het Multatuli-theater.

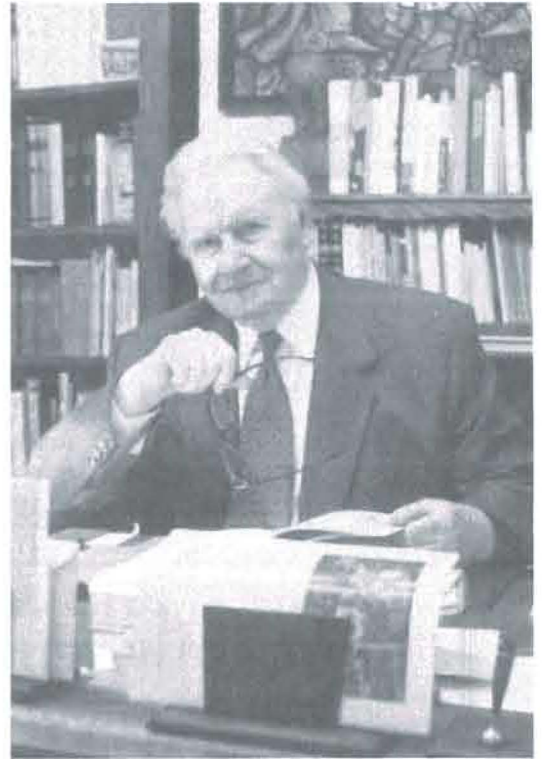
Op 12 september van datzelfde jaar ontving onze vereniging de Tweejaarlijkse Prijs voor Folklore "Jack Verstappen" van de stad Alveringem uit de handen van burgemeester Quaghebuer.

Ter gelegenheid van zijn 80ste verjaardag werd een vriendenhulde georganiseerd waarop onze comitéleden Jack toezongen met het lied "80 rode rozen" terwijl kinderen hem die bloemen aanreikten.

In november en december van 1995 gingen er in het Multatuli-theater drie "Jack Verstappen-avonden" door waarop zijn blijspel "Vader is baas" door onze vereniging werd opgevoerd.

Op 26 maart 1996 stelde Jack de roman "Tussen de plooiën" voor van de jonge schrijver Knarf Van Pellecom. Datzelfde jaar ging een door ons samengestelde expo door over Verstappen in het Cultureel Wijkcentrum Sint-Andries. Twee jaar nadien schreef Jack het gedenkboek "100 jaar Stadstrommelaars" dat in het Antwerpse stadhuis aan de burgemeester werd aangeboden door tamboermajoor Jean Bocklam. In 1999 werd het boek "Op trot met Sint-Andries" van Verstappen voorgesteld door Knarf Van Pellecom. Dan werd de komische eenakter "De meid van meneer dokter" van Jack door onze vereniging met succes opgevoerd.

In de tien jaar na zijn overlijden bleef het comité "Sint-Andrieskwartier herleeft" contact hebben met de weduwe van Jack, mevrouw Georgette Broeders, en met zijn neven Jef en Paul Verstappen. We zullen Jack nooit vergeten !

Jack Verstappen

Vader is baas - 1995

De meid van meneer dokter - 1999

Foto: Hein Verdingh

80 JAAR GELEDEN OVERSTROOMDE DE VOETGANGERSTUNNEL

In 1932 is op een zaterdagochtend rond halfvijf veel water binnengedrongen in de Sint-Annatunnel. Het gevolg was een ernstige grondinzakking op de Plantinkaai. De brandweer werd onmiddellijk opgeroepen. Men begon massa's water in de tunnel te spuiten: 20 000 liter per minuut. De bedoeling was de drukking op de wanden tegen te gaan.

De sleepboot "Jan Breydel", onder bevel van luitenant Remy, was eveneens gealarmeerd. Al wat aan lansen beschikbaar was werd gemobiliseerd. Niettegenstaande het vroege uur waren al heel wat nieuwsgierigen komen kijken. 150 soldaten werden aan het werk gesteld om de liftkooi waarin de tunnel uitmondt met zakjes zand te vullen. 's Namiddags leek het gevaar geweken. Maar in de nacht van zondag op maandag deed zich een nieuwe inzakking voor. Die werd gelukkig vlug verholpen. De tunnel is sinds 1997 een beschermd monument.

WAT LAS DE JEUGD VAN SINT-ANDRIES ANNO 1932 IN HET ZESDE HULPLOKAAL VAN DE STEDELIJKE VOLKSBOEKERIJEN IN DE KLOOSTERSTRAAT ?

Volgens toenmalig bibliothecaris, de heer Frits Francken, waren de jongelui belang gaan stellen in de schrijvers en namen ze niet meer het eerste het beste boek. Ook aan het loket vroegen ze naar een boek van één of ander schrijver en gaven daarmee duidelijk hun voorkeur voor een bepaalde auteur te kennen. Frits Francken had er de slag van weg om met het jonge volkje om te gaan en ze de zorg voor hun boeken bij te brengen. "Hebben jullie al boeken gekregen? Ja! Breng ze dan maar eerst naar huis voor je op straat begint te spelen," zei de bibliothecaris herhaalde keren.

De voorkeur van de snuiters van Sint-Andries ging in 1932 vaak naar de boeken van Abraham Hans. Voor jongens was Jules Verne één van de geliefdste schrijvers, terwijl ook naar de indianenverhalen van Gustave Aimard en Karl May grote vraag was.

Sprookjes en sentimentele verhalen werden bijna uitsluitend door meisjes gelezen. Dat ze de boeken ook lazen kon iedereen ondervinden die zich de moeite wou geven er enkele te laten navertellen.

De kinderboeken waren verdeeld in vier categorieën, ieder bestemd voor kinderen van een bepaalde ouderdom. Voor de kleinsten beschikte de bibliotheek over mooie prentenboeken. Natuurlijk bracht dit systeem ook bezwaren met zich mee, omdat er sommigen in verstandelijk opzicht hun leeftijd vooruit waren en anderen weer ten achter bleven. Frits Francken getroostte zich graag de moeite om hier rekening mee te houden, al was het maar om de blijde gezichtjes te zien van de kinderen nadat ze weer eens een boek gelezen hadden dat hen speciaal bevalen was.

Frits Francken

WIST GE ...?

dat onze wijkreus op 8 mei jl. met een wagen van de stad naar het MAS vervoerd werd om de viering van de eerste verjaardag van het Museum aan de Stroom mee te maken? Ondertussen is hij teruggekeerd naar zijn "parochie van miserie".

dat onze vereniging op 8 juli in het stadspark een infostand bemande in de Cultuurmarkt van het district Antwerpen? Er kwamen spijtig genoeg enkele hevige regenvlagen de pret verstoren.

dat ter gelegenheid van het Red Star Line Festival het Eugeen van Mieghem-museum gratis de deuren opende in het Redershuis, een weelderig stadspaleis op de Scheldekade dat bekendheid verwierf als het peperdure restaurant "La Rade"? In de expositie werd naast de vaste collectie ook een selectie getoond uit de verzameling van het Museum Plantin-Moretus en het Prentenkabinet.

dat n.a.v. het Consciencejaar de expo "Conscience in het Zoerselbos" nog tot 24 december te zien is in het bezoekerscentrum Zoerselbos? Het is een tentoonstelling met een reeks authentieke stukken die dieper ingaan op de speciale relatie die de schrijver had met het Zoerselbos. Voor info kan je terecht via leo.cautereels@skynet.be. Je kan in het Boshuisje, Boshuisweg nr. 1, ook genieten van een lekker Zoersels Consciencepotje.

Eugeen Van Mieghem

AGENDA VAN DE VIERDE WIJK

- BBQ van de harmonie "Arbeid en Kunst" met optredens op zaterdag 15 september vanaf 14 uur onder de hangar van Sint-Andriesplaats 24. Info via tel. 0495 30 88 14.
- "Wonen in de wijk" is een spraakmakend debat met de beleidsmakers Fauzaya Talhaoui, Güler Turan en Helmer Rooze. Dit debat gaat op zaterdag 15 september te 14 uur door in coStA, Sint-Andriesplaats 24. Uw gastheer is Kurt Van Eeghem.
- Multatuli-theater, Lange Vlierstraat 5, van 22 september tot en met 22 december elke vrijdag en zaterdag te 20.30 uur : "De Amazones" van Jean-Marie Chevret in een regie van Dirk Van de Merlen.
Reservatie via tel. +32 3 231 68 14 elke woensdag en donderdag van 15 tot 18.30 uur en vrijdag en zaterdag van 17 tot 20 uur.
- de bühne.be is een nieuw theatergezelschap met heel wat kwaliteit aan boord en met een hart voor cultuur. Dit liefhebberstheater is van 6 tot en met 16 december te gast in het Theater aan de Stroom, Blancefloerlaan 181 te Antwerpen Linkeroever. Ze spelen "De Parochie van Miserie" in de regie van Marc Van Extergem in kledij en met attributen van onze vereniging "Sint-Andrieskwartier herleeft". Men wil ook een hommage brengen aan Jan Christiaens sr. die het in 1977 liet uitvoeren door de KNS op het podium van de Bourlaschouwburg.
Reservaties kunnen gebeuren via www.onti.be of via tel. 070/22 33 30.

ST. ANDRIES KWARTIER HERLEEFT !!

Tijdschrift nr. 125

Verantw. uitg.:
Guy Smulders
Schoytestraat 60
2000 Antwerpen

<http://www.sint-andries.com/>

Rekeningnummer : BELFIUS St. Andries BE14 7895 6624 4083 e-mail : sah@sint-andries.com

COMITE ST.-ANDRIESKWARTIER HERLEEFT Korte Vlierstraat 7 - 2000 Antwerpen

Gratis verdeeld in het Sint-Andrieskwartier. Op naam : 7 euro per jaar.

POPPENTHEATER "HET SPELLEKE VAN SEMINI" SPEELT "BRABO, NEN ANTWAARPSE ROMIJN"

Op zondagnamiddag 17 februari 2013 te 15 uur heeft het comité "Sint-Andrieskwartier herleeft" een uitkoop van dit poppenspel besteld. De voorstelling gaat door in zaal "Elcker-ik", Breughelstraat 31-33. Deze zaal is met de tram bereikbaar. U neemt lijn 4 en stapt af aan de halte Sint-Vincentius. Het poppenspel is een productie van AKSIE (actiekomitee Semini in ere). De schippers die het kasteel van reus Druon Antigoon aan de Schelde voorbij vaarden moesten de helft van hun vracht als tol afstaan aan de reus. Wie dat weigerde werd de rechterhand afgehakt. Het beeld van Jef Lambeaux dat op de Antwerpse Grote Markt prijkt toont de Romeinse soldaat Silvius Brabo die de reus doodde en zijn rechterhand in de Schelde wierp. Volgens een 15de-eeuwse kroniek zou Brabant zijn naam ontleend hebben aan Brabo. Antwerpen behoorde immers tot het Hertogdom Brabant.

De aloude legende van Brabo is bewerkt door Lode Torfs en is van muziek voorzien door Jos Evenepoel en Herman Van Haeren. Het stuk gaat echter niet enkel over Brabo. In de rolverdeling lezen we ook dat de Neus en de Schele als de voddebalen van Sint-Andries meespelen en er is ook een rolletje voorzien voor de zakkenmaakster Trezeke. Op de affiche en in het programamboekje staat "Romijn" met een gestipte ij. Dit is geen drukfout maar is met opzet zo geschreven.

Het poppenspel heeft grote bijval want het werd wegens succes al enkele keren hernomen. Mensen die het reeds zagen drukten hun verwondering uit over de precisie waarmee de poppen gemaakt zijn en over de speciale effecten in 3D. Een reden dus voor onze vereniging om aan U, beste lezer, dit mooi poppentheater te laten zien! Wees er snel bij, want er zijn maar 40 plaatsen! U kan reserveren via rekeningnummer BE14 7895 6624 4083. De inkomprijs bedraagt 8 euro per persoon. We hopen U op 17 februari in "Elcker-ik" te mogen begroeten!

*De leden van het comité "Sint-Andrieskwartier herleeft"
wensen alle lezers een gelukkig 2013 !*

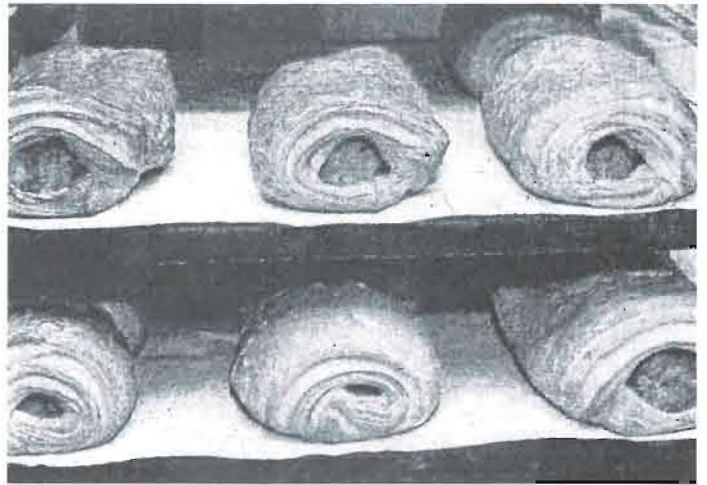
VERLOREN MAANDAG

Tot één van de meest specifieke Antwerpse folkloristische gebruiken hoort ongetwijfeld de viering van Verloren Maandag met het eten van worstenbrood. Op Verloren Maandag is de gastvrijheid van tientallen cafébazen voorbeeldig. Vele worstenbroden worden die dag aan de vaste maar ook aan toevallige klanten met gulheid aangeboden. Ook thuis wordt op Verloren Maandag worstenbrood gegeten. Dat is in Antwerpen een traditie geworden die niet mag vergeten worden.

Verloren Maandag is de eerste maandag na de eerste zondag na Driekoningen en niet de maandag na Driekoningen zoals soms wordt beweerd.

Over het ontstaan van dit folkloristisch gebruik doen verschillende verhalen de ronde. In Antwerpen vindt men een eerste vermelding van Verloren Maandag in 1431 en een tweede in 1513. In de 15de eeuw legden de ambtenaren van de stad Antwerpen op die dag hun eed af. Het voorlezen van de rechten en de plichten werd gevolgd door herbergbezoek. De cafébazen deden hun best om de klanten zo lang mogelijk in hun herberg te houden. In samenwerking met bakkers en slagers trakteerden ze de klanten op gebraden vlees en gebakken brood. Om de zaak economisch verantwoord te houden werden alleen goedkope vette vleessoorten gebruikt, bij voorkeur worst. Om het vet enigszins op te slorpen werden de worsten in deeg verpakt en zo opgediend. De worst werd gegeten en het van vet doordrongen brood werd aan de hond gegeven.

De evolutie naar het worstenbrood zoals wij het nu kennen lezen we in het boek "Plezante Mannen in een Plezante Stad" van Edward Poffé waarin het volksleven in Antwerpen rond 1880 wordt beschreven. Hierin wordt verteld dat "Joek-in-de-broek" voor een boterham dronken visvrouwen in zijn kruiwagen naar huis bracht.

Verloren Maandag zou ook verwijzen naar de Antwerpse haven. Traditioneel mochten de dokwerkers op de maandag na de eerste zondag na Driekoningen op kosten van hun bazen drinken. Daarbij kregen ze iets goedkops te eten: onverkoopbaar vlees en oud brood, "verloren brood" dus.

Pas na de Tweede Wereldoorlog zorgde Verloren Maandag voor een grote toeloop naar de bakkers.

Tot slot nog enkele rijmpjes:

*Op Verloren Maandag sapperloot
eet iedere Sinjoor klein en groot
een warm worstenbrood.*

*De weuste van de Sjooze
die zen bevroze
De weuste van den bakker
die zen zoe lakker*

*De slager draait de worst
De bakker bakt de korst
De toogbaas lest de dorst*

JOEK-IN-DE-BROEK
tekening: Lodewijk Van Aken

50 JAAR GELEDEN WERDEN DE VERNIEUWDE LOKALEN VAN HET PAROCHUIS SINT-ANDRIES GEOPEND

Op 7 september 1963 ging de plechtige heropening door van de nieuwe zalen in het parochiehuis "De Kring", Nationalestraat 109.

Om 19.30 uur vertrok een optocht met muziek aan de pastorijs, Sint-Andriesstraat 5.

Om 20 uur begon een prachtige voorstelling op de speelplaats van de toenmalige parochiale school in de Aalmoezenierstraat 30.

Verschillende groepen verleenden hieraan hun medewerking, o.m. het Koninklijk Zangkoor "De Vredezaegers", de toneelgroep "Arbeid en Kunst", de chiro van Sint-Andries en de Koninklijke Antwerpse Tumkring.

Om 21.30 uur opende toenmalig pastoor Schoeters de nieuwe lokalen. Daarna begon een groot bal in de feestzaal.

Het werd een dag om nooit te vergeten !

Antwerpse zaal in "De Kring"
Foto: Lucien De Roeck

De Vredezaegers

500 JAAR AUGUSTIJNENSTRAAT

Door opzoekingen van buurtbewoner/historicus Eddy Versin kwam de 500ste verjaardag van de Augustijnenstraat aan het licht. Eddy was in de stadsarchieven op bronnen gestoten waaruit bleek dat de straat 500 jaar geleden was ontstaan. Twee aanzienlijke Antwerpse

burgers, Joost Hoens en Marcus Mussche, lieten toen broeders komen om een klooster te stichten. Ze gaven de monniken een huis en een hof achter de Munt. De monniken volgden de regel van de heilige Augustinus. Ze hielden zich onmiddellijk bezig met de bouw van een kapel. Al spoedig werd deze kapel te klein en bouwden ze een kerk. In 1513, nu dus 500 jaar geleden, werd door de Augustijnen de Augustijnenstraat geopend.

Op 21 april van dit jaar werden de bewoners van de Augustijnenstraat uitgenodigd in het Antwerpse stadhuis waar hen een receptie werd aangeboden. Tijdens het weekend van 22 en 23 september was het feest in de Augustijnenstraat. Op zaterdag waren er kinderspeelen en een optreden van "Chain of Fools". Er werd een barbecue georganiseerd en men kon proeven van een lekker biertje dat toepasselijk de naam "Augustijn" draagt.

Onze vereniging wenst de organisatoren proficiat met hun initiatieven en hoopt dat ze nog vele jaren van de Augustijnenstraat mogen genieten!

WIST GE ...?

Een loteling

dat de expo "200 Jaar Conscience" in coStA veel belangstelling kreeg? Ook de geleide wandelingen van 17 en 18 november waren een succes. 's Zaterdags waren er 17 mensen ingeschreven en 's zondags 18. Het weer viel de beide namiddagen reuze mee.

En ook Gabie Guldix die de wandelingen leidde was heel tevreden.

dat 15 jaar geleden tijdens renovatiewerken in de kapel van Terzieken (Willem Lepelstraat) een archeologisch onderzoek werd uitgevoerd?

Het gebouw herinnert aan het vroegere klooster met leprozerie. In het graf van pastoor Xaverius Blangher, die in 1756 stierf, bevatte het textiel wollen, zijden en zelfs linnen weefsels. Het liturgisch gewaad bestond uit een zijden tuniek met lange mouwen en een zijden kazuifel met daaronder een stola. Over de linkeronderarm is een manipel gevouwen. De goudkleurige galons waren groen uitgeslagen. Men vond ook lange wollen sokken en schoenen in textiel met lederen zolen. Op het hoofd was een bonnet met daarop een kwast en er werd een pruik ontdekt gemaakt uit paardenhaar. Deze info vernamen we door het Ontwikkelingsbedrijf Stad Antwerpen (Johan Veeckman, Tim Bellens en Katelijne Geerts). Waarvoor dank.

dat het meisjeskoor "Scala" een nieuwe outfit kreeg van Tim Van Steenberghe uit de Sint-Michielskaai? Voor de allure en de afwerking van haute couture waren Gilda De Bal, Veerle Baetens, Rihanna, Jennifer Lopez en George Michael reeds gekleed door Tim.

dat Edward Keurvelds 160 jaar geleden werd geboren? Hij was componist en dichter en tevens directeur en orkestmeester van de Vlaamse Opera. Hij woonde in de Nationalestraat.

Edward
Keurvelds

AGENDA VAN DE VIERDE WIJK

- Multatuli-theater, Lange Vlierstraat 5, van 12 januari tot 23 maart elke vrijdag en zaterdag om 20.30 uur: "Schoonzusjes" van Eric Assous. Zondagmatinee om 15 uur op 27 januari, 3 en 17 februari en 3, 10 en 17 maart. Reservatie woensdag en donderdag van 15 tot 18.30 uur en vrijdag en zaterdag van 17 tot 20 uur via tel.+32 3 23168 14.
- Buurtquiz van harmonie "Arbeid en Kunst" op zaterdag 23 februari te 20 uur in coStA, Sint-Andriesplaats 24. Info via tel. 0495 30 88 14.

ST. ANDRIES KWARTIER HERLEEFT !!

Tijdschrift nr. 126

Verantw. uitg.:
Guy Smulders
Schoytestraat 60
2000 Antwerpen

<http://www.sint-andries.com/>

Rekeningnummer : BELFIUS St. Andries BE14 7895 6624 4083 e-mail : sah@sint-andries.com

COMITE ST.-ANDRIESKWARTIER HERLEEFT Korte Vlierstraat 7 - 2000 Antwerpen

Gratis verdeeld in het Sint-Andrieskwartier. Op naam : 7 euro per jaar.

DE NIEUWE KLEREN VAN DE REUS

Onze wijkreus "Zotte Rik" wordt dit jaar 35 jaar. Het leek ons een goed idee om hem een nieuwe outfit te geven voor zijn verjaardag. De reus is in 1978 gemaakt door kunstenaar Paul De Vierman en werd op 2 september van dat jaar gedoopt door Leona Detiège, schepen voor cultuur en door Wilfried van Nespen, conservator van de Oudheidkundige Musea van de stad Antwerpen.

In het voorjaar van 2010 wilde het Museum aan de Stroom (MAS) de reuzen van Antwerpen in kaart brengen. Erfgoedconsulente van de districten, Sofie De Ruysser maakte van elke reus een identificatiefiche. Ze kwam ook op bezoek in ons archief en maakte filmopnamen. Op 19 februari, 21 mei, 19 november 2011 en 18 februari 2012 gingen "reuzengesprekken" door met afgevaardigden van verenigingen die een reus bezitten. Ook ons comité deed hieraan mee. Er werd een feitelijke vereniging opgericht en een charter samengesteld. Ana Paklons, stagiaire Culturele Studies, verzamelde documentatie rond de reuzen en bracht die in een digitale presentatie. Door het MAS werd het boekje "Reuzen in Antwerpen" uitgegeven waarin ook "Zotte Rik" werd opgenomen.

Op 17 mei 2012 was het MAS een jaar open. Dat werd gevierd met een wandelboulevard waarop "Zotte Rik" werd uitgenodigd. Enkele dagen na de opening stelde de expo-inspectie vast dat in de kledij van onze reus motten zaten. Daardoor kwam "Zotte Rik" vroeger dan verwacht terug naar zijn verblijfplaats.

Sofie De Ruysser ging op zoek naar scholen die kledij konden ontwerpen en ze vond Lucrèce Vanhove, leerkracht aan het instituut Maris Stella/Sint-Agnes, bereid om samen met haar leerlingen de nieuwe outfit voor de reus te maken. Met de steun van het MAS heeft dit uiteindelijk tot een zeer mooi resultaat geleid.

Zo werd het mogelijk gemaakt dat "Zotte Rik" op 23 maart mee kon gaan naar de Semini-viering van AKSIE op de Grote Markt en aan het Steen.

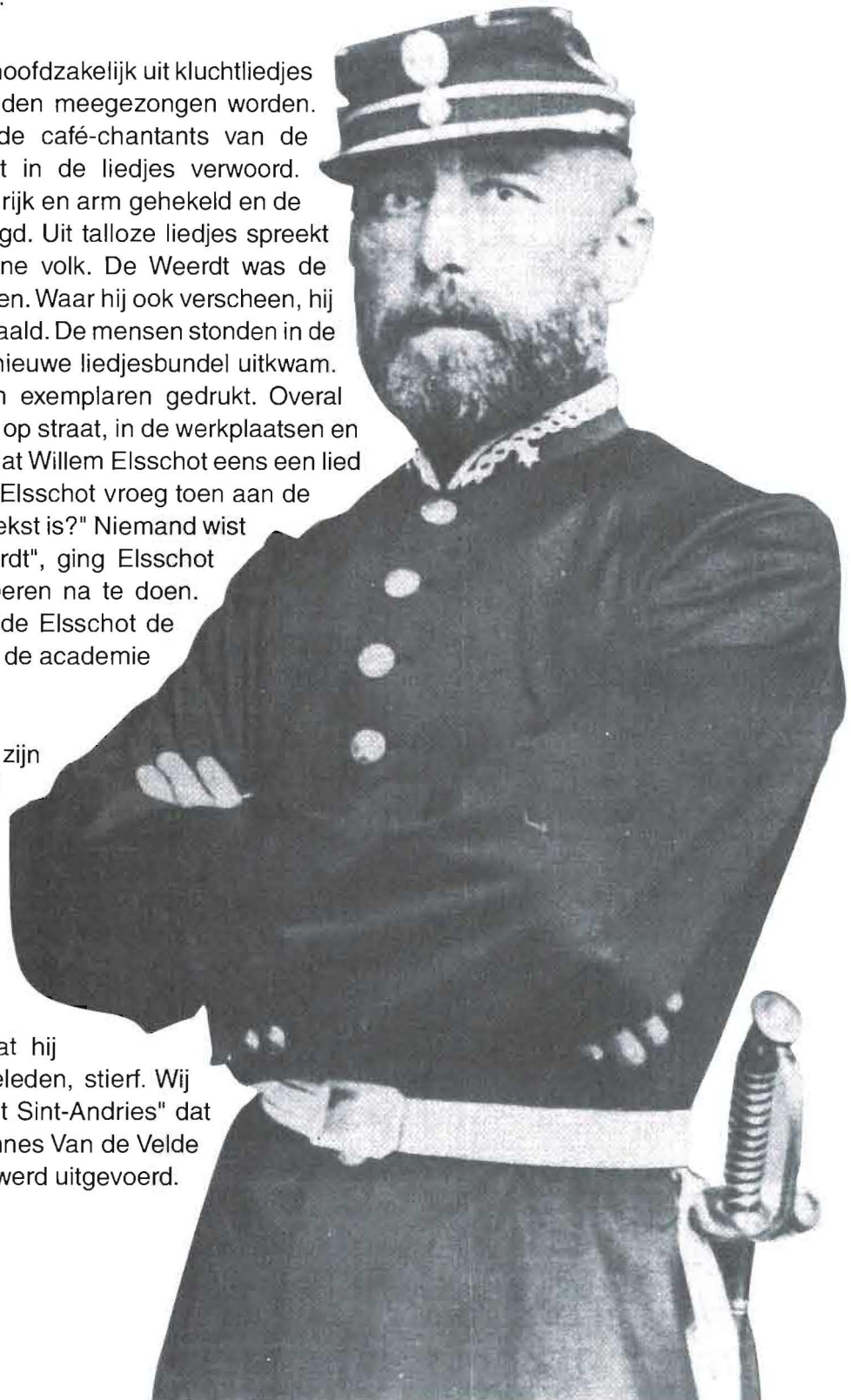
120 JAAR GELEDEN OVERLEED VOLKSDICHTER ANDREAS DE WEERDT

Veel meer dan de muziek speelt bij het café-chantant de tekst een belangrijke rol. Vandaar de grote aandacht die aan de volksdichters moet besteed worden. Een primus op dat gebied was Andreas De Weerdts die heel wat teksten op zijn actief had. Hij was een Antwerps volkskind begaafd met een bijna geniaal intellect. Om aan de kost te komen werd hij zeilmaker, leidekker, bootman en uiteindelijk douanier. Na zijn dagtaak verkeerde hij vaak in het milieu van de liedjesdichters. De Weerdts schreef zo'n 1700 liedjes waarvan er 80 op muziek werden gezet door Alfons Janssens. Hij schreef zijn eerste liedje "California" in 1848. Hij was toen 24 jaar oud. Het handelde over een eerste kolonisatiepoging te Vera Paz. Toen volgden talloze successen, o.a. "Reisje naar Brussel", "De bedrogen duivel", "Collectie Vrouwennamen" en "k Zeg dat ik de jongens beklaag". Daarmee behoort hij tot de vroegste volksdichters van Antwerpen.

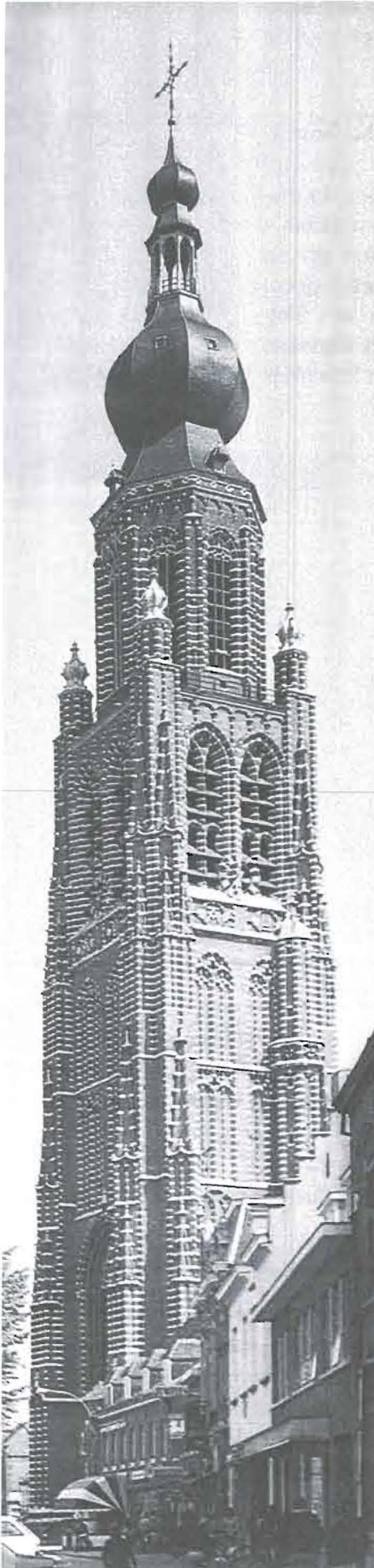
Zijn café-chantant-repertoire bestond hoofdzakelijk uit kluchtliedjes met refreintjes die door iedereen konden meegezongen worden. Naast de humor werd meestal in de café-chantants van de volksbuurten ook de sociale realiteit in de liedjes verwoord. Daarin werd het klasseverschil tussen rijk en arm gehekeld en de onmacht van de arbeiders aangeklaagd. Uit talloze liedjes spreekt een oprecht medelijden met het kleine volk. De Weerdts was de beroemdste chansonnier van Antwerpen. Waar hij ook verscheen, hij werd steeds hartelijk en uitbundig onthaald. De mensen stonden in de rij voor de krantenwinkels als er een nieuwe liedjesbundel uitkwam. Zijn liedjes werden op tienduizenden exemplaren gedrukt. Overal werden zij gezongen: in de herbergen, op straat, in de werkplaatsen en op de markten. Dirk Wilmars vertelde dat Willem Elsschot eens een lied over een schoenmaker declameerde. Elsschot vroeg toen aan de toehoorders: "Weten jullie van wie de tekst is?" Niemand wist het. "Het is van een zekere De Weerdts", ging Elsschot verder. "Dat ze hem maar eens proberen na te doen. Dat kunnen ze niet." Met "ze" bedoelde Elsschot de officiële gesubsidieerde schrijvers van de academie en de literaire kringen.

Toen Conscience in 1881 om zijn honderdste werk werd gevierd werd door De Weerdts en Alfons Janssens een muziekboek met kluchtliedjes aangeboden. Later reageerde Conscience hierop als volgt: "Wij hebben tot tranen toe gelachen met die liedjes, zo volks, zo juist getypeerd en zo door en door Antwerps."

Een maagkwaal was de oorzaak dat hij op 8 november 1893, nu 120 jaar geleden, stierf. Wij herinneren ons zijn liedje "Jubilee in 't Sint-Andries" dat door de groep "Water & wijn" met Wannes Van de Velde in een arrangement van Ann Heynen werd uitgevoerd.

ARCHITECT EN BOUWMEESTER PIETER APPELMANS WERD 640 JAAR GELEDEN GEBOREN

Pieter werkte mee bij de bouw van de Onze-Lieve-Vrouwekerk te Antwerpen. Naar zijn plannen zouden de beide westertorens gebouwd zijn. Hij woonde in de Steenhouwersvest waar ook Domien De Waghemakere, Jan Sanders en Comelis Floris De Vriendt verbleven. Appelmans was ook de ontwerper van de Sint-Katharinakerk van Hoogstraten waarin we met "Sint-Andrieskwartier herleeft" in 2007 het grafmonument van Niklaas-Leopold van Salm-Salm bewonderden.

Beeldhouwer Jef Lambeaux (1852- 1908) kreeg van schepen Arthur Van den Nest de opdracht een beeld te maken van bouwmeester Pieter. Lambeaux maakte eerst een schets van Appelmans op een voetstuk. Het beeld moest komen op de Handschoenmarkt in de richting van de tweede toren van de kathedraal die nog in opbouw was. De stenen mantel van Pieter zou fladderen in de wind. Het Antwerps schepencollege oordeelde dat een beeld met fladderende mantel in de weg zou staan van het verkeer. Lambeaux maakte daarop een tweede project. Maar daarop werd Appelmans niet alleen afgebeeld, maar samen met een hele groep steenhouders. Deze beelden zouden dan in een insprong tegen de torenmuur komen. In afwachting van de plaatsing werden ze eerst een tijd ondergebracht in een stadsmagazijn. De "Scalden" hebben ze daar voor het eerst uitgehaald om hen te exposeren in een tentoonstelling in de stadsfeestzaal. De beelden lagen toen al jaren in het arsenaal van de Kloosterstraat. Daarna volgde een proef. Stadsbouwmeester Van Mechelen plaatste het gezelschap op een gotisch voetstuk. Maar dat viel niet in de smaak. Van den Nest betaalde de kosten van het mislukte experiment. De beelden belandden toen terug in de kelder van het arsenaal.

Dan besliste men dat enkel het beeld van Appelmans zou gebruikt worden en dat de andere mochten beschimmelen. Men plaatste het beeld toen in een hofje van de Suikerrui boven op een bank. Van daaruit zou Appelmans dan de lucht aanwijzen. Kosten van het spektakel: 300 000 frank. Dit project ging niet door. Dan probeerde men op het Steenplein. Ook dit plan mislukte. Uiteindelijk ging men terug naar het beginpunt en Appelmans mocht daar met zijn collega's op een sober voetstuk plaatsnemen.

Ook werd Appelmans vereeuwigd in een bronzen medaillon van Eugene De Plyn dat in het stadhuis van Antwerpen aangebracht werd tegen de wanden van de trapzaal op de tweede verdieping. De torenbouwer Pieter Appelmans werd ook uitgebeeld door Frans Joris in het Museum voor Schone Kunsten. Tot slot merkten we ook een beeltenis van Appelmans tussen een uitstalling van koppen en medaillons in het huis "Vinck" in de Hemelstraat.

Hoogstraten, Sint-Katharinakerk

Beeldengroep Handschoenmarkt

WIST GE ...?

dat we op 26 januari met de Stuurgroep meewerkten aan de uitreiking van de Gouden Neuzen? We presenteerden een expo in de tentoonstellingsgang van coStA over de poesje en over de stangpop "De Neus".

dat 85 jaar geleden de heer Pierre Bockstal suisse werd in de Sint-Andrieskerk? Op zondag 9 juni 1963 werd hij gevierd om 35 jaar de orde in de kerk te handhaven tijdens de erediensten. Toen werd hij afgehaald in de kerkmeesters - kamer door de geestelijkheid, de kerkmeesters en de kapelheren. De jubelmis die daarna plaatsvond werd gecelebreerd door de heer Schoeters, toen pastoor van Sint-Andries, samen met de onderpastoors Vertongen, Aertsens en Bernaards. De zang werd verzorgd door het Koninklijk zangkoor "De Vredezingers": De moeder van dirigent Noppe vertolkte toen het "Panis Angelicum" van César Franck.

dat dat we op 17 februari het zaaltje van Elcker-ik vol kregen met enthousiaste toeschouwers die erg genoten van "Brabo, nen Antwaarpse Romijn"? We feliciteren de spelers van "Het Spelleke van Semini" voor hun puike prestatie, voor de bouw van de prachtige poppen en de mooie decors.

Brabo (Jef Lambeaux)

Pierre Bockstal

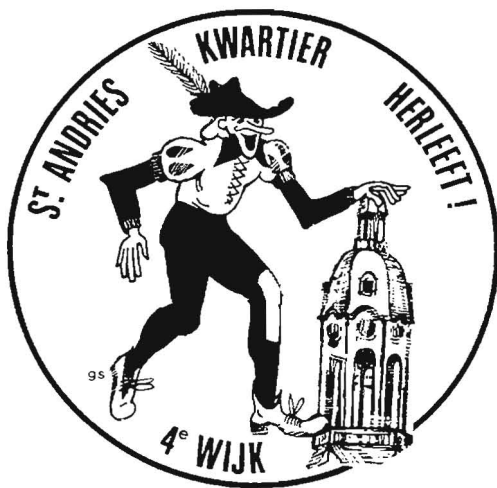
AGENDA VAN DE VIERDE WIJK

- Multatuli-theater, Lange Vlierstraat 5, van 13 april tot en met 15 juni, elke vrijdag en zaterdag te 20.30 uur en de zondagmatinee op 21 en 28 april, 5 en 26 mei en 2 en 9 juni gaan door om 15 uur: "De schone smeerlap" van Pierre Chesnot. Reservatie op woensdag en donderdag van 15 tot 18.30 uur en vrijdag en zaterdag van 17 tot 20 uur via tel. + 32 3 231 68 14.
- De jaarconcerten van harmonie "Arbeid en Kunst" gaan door in coStA, Sint-Andriesplaats 24 op zaterdag 25 mei te 20 uur en op zondag 26 mei te 14 uur. Info via tel.: 0495 30 88 14.

BELANGRIJK BERICHT

Uit financiële noodzaak zijn we gedwongen om de gratis verdeling van ons tijdschrift op 4300 exemplaren binnen de wijk stop te zetten. Voor betalende leden verandert er niets. Zij blijven ons krantje ontvangen. Geïnteresseerde wijkbewoners kunnen dit jaar ons tijdschrift nog gratis in gedrukte vorm ontvangen mits opgave van naam en adres bij het secretariaat, Korte Vlierstraat 7 te 2000 Antwerpen, of telefonisch bij de voorzitter Guy Smulders, via nr. 03 231 64 34. Ook via de website www.sint-andries.com blijft ons krantje beschikbaar.

Dank voor Uw begrip.

ST.-ANDRIES KWARTIER HERLEEFT !!

Tijdschrift nr. 127

www.sint-andries.com sah@sint-andries.com

Rekeningnummer: BE14 7895 6624 4083, verdeling op naam: 7 euro/jaar

COMITE ST. ANDRIESKWARTIER HERLEEFT Korte Vlierstraat 7 - 2000 Antwerpen

Verantw. uitg.:
Guy Smulders
Schoytstraat 60
2000 Antwerpen

9DE VOETRALLY DOOR HET SINT-ANDRIESKWARTIER IN HET TEKEN VAN DE 120STE VERJAARDAG VAN JOHN WILMS

Zondag 29 september 2013. Vertrek om 14 uur in coStA, Sint-Andriesplaats 24. Aankomst ten laatste om 18 uur in het bewonerslokaal, Willem Lepelstraat 13. Deelname: 5 euro per persoon. Inschrijven via rekening BE14 7895 6624 4083 tot 21 september. Na betaling is Uw deelname bevestigd. Iedereen heeft na de afloop van de rally recht op een prijs naargelang het verdiende aantal punten.

John Wilms, die eigenlijk Jan Wilms heette, was een keurige heer en een joviaal spreker, die ook wel eens een grapje maakte. Als schepen van de stad Antwerpen luisterde hij met veel geduld naar de klachten van de eenvoudige volksmensen die hem om raad en hulp kwamen vragen.

Hij werd geboren in het Sint-Andrieskwartier en zag het levenslicht in een periode waarin nog heel wat te doen was om het lot van de arbeiders te verbeteren. Tussen de volksmensen van de toenmalige 4de wijk is hij opgegroeid in de nauwe straatjes van de "Parochie van Miserie". Hij volgde zijn lagere school in de Pachtstraat. Tussen de vervallen huizen heeft hij gespeeld. Hij heeft er gewoond en is er gehuwd.

Enkel iemand zoals John Wilms die er middenin geleefd heeft kan een gedetailleerde beschrijving geven van wat er in het begin van de 20ste eeuw in de volksbuurt van Sint-Andries gebeurd is. Al werden vaak de belevenissen humoristisch verteld en hechtte Wilms veel belang aan het plezier en aan het feesten in de wijk, toch is er, voor wie tussen de regels leest, een trieste ondertoon te merken in zijn teksten.

Zijn boek "De Parochie van Miserie" werd door Jan Christiaens sr. bewerkt voor toneel en is door het KNS-gezelschap in de Bourslaschouwburg tijdens het 120ste speeljaar opgevoerd. De regie was in handen van Walter Tillemans en Guido Maeremans en de muziek en het decor waren van Wannes Van de Velde. Klinkende

namen als Frank Aendenboom, Herbert Flack, Luc Philips, Paul 's Jongers, Martin Van Zundert, Julienne De Bruyn, Marilou Mermans, Ketty Van de Poel, Bernard Verheyden, Kristin Arras en Marc Janssen lazen we op de theateraffiche. Het stuk werd later door talrijke toneelgezelschappen uitgevoerd, o.m. door de groep "Streven", door de leraars van het Sint-Jan Berchmanscollege, door het Noordteater, door het Tejater Navenant en onlangs nog door de groep "debühne". Ook "Sint-Andrieskwartier herleeft" bracht een hommage aan John Wilms in het Multatuli-theater waar de KAV-toneelgroep fragmenten uit "De Parochie van Miserie" speelde.

John Wilms

JEANNE BRABANTS, STICHTSTER VAN DE KONINKLIJKE BALLETSCHOOL ANTWERPEN WERD GEBOREN IN DE KLOOSTERSTRAAT

Jeanne is in de schoenmakerij van haar grootvader geboren. Zij werd van jongs af ondergedompeld in het theater. Haar eerste choreografie - ze maakte er in totaal 200 - schreef ze op haar zesde. Ze volgde de dansopleiding bij Lea Daan. Tijdens de oorlog ging Jeanne klassieke dans studeren in Brussel. In 1941 richtte ze de eerste privé dansschool op : de Brabantsschool. Om dans te kunnen aanleren is ze les gaan volgen in Engeland. Ook volgde Jeanne naailes want de kostuums voor de dansers maakte ze zelf. Ze kreeg in 1951 van burgemeester Craeybeckx leslokalen in een gebombardeerd pand aan de Oever. Daarna stichtte ze de Balletschool van de Koninklijke Vlaamse Opera. Die kon meteen aan de slag in Nederland. Jeanne ging naar het stadhuis en kreeg van onderwijsschepenen Mathilde Schroyens de toelating om het Stedelijk Instituut voor Dans op te richten. In 1969 heeft ze het Ballet van Vlaanderen met de steun van de stad officieel gesticht. Ze sprak met de stad af dat ze in heel Vlaanderen zou gaan dansen met Antwerpen telkens als uitvalsbasis. Nooit heeft ze één keer een programma afgelast. De allereerste voorstelling was 'Prometheus' in 1970.

"We waren in 1987 een uur lang op televisie", vertelt Brabants met spijt in de stem. "Vandaag komt dans in de media bijna niet aan bod."

In 2010 was prinses Mathilde te gast op het feest in de Arenbergsschouwburg waar de 90ste verjaardag van Jeanne Brabants gevierd werd.

Jeanne Brabants 1932

STAMPMEDIA OP BEZOEK IN ONS ARCHIEF

Stampmedia is een jongerenmedia-agentschap dat gevestigd is in de Prekersstraat 25. Jongeren tussen 16 en 25 jaar maken er het nieuws door artikels te schrijven, videoreportages te maken en foto's te publiceren. Stampmedia is door de Vlaamse Vereniging voor Journalisten erkend als "algemeen nieuwsmedium". Reporters die aan bepaalde voorwaarden voldoen krijgen een Stampmediaperskaart. Jongeren kunnen deelnemen aan workshops en masterclasses en er is individuele begeleiding. Ze krijgen een opleiding als cameraman/vrouw of als geluidsman/vrouw. Einde mei realiseerde Stampmedia "Hyperlokaal. TV", een project waarbij een wijk voor één dag het onderwerp en decor voor een talkshow met de buurtbewoners wordt. Als wijk werd deze keer het Sint-Andrieskwartier ge-

kozen. Op 11 mei kwam een filmploeg opnamen maken in ons archief en onze secretaris werd geïnterviewd. De living van Lutje Visterin op de Sint-Andriesplaats werd op 25 mei omgetoverd tot een studio van waaruit een talkshow werd uitgezonden. Tegelijk werd buiten de uitzending live geprojecteerd op drie grote schermen. Heel de wijk kon komen kijken naar interviews en op voorhand opgenomen reportages.

ANTWERPEN, EUROPESE SPORTHOOFDSTAD IN 2013

Uiteraard doet Sint-Andries ook zijn duit in het zakje om van 2013 een knap sportjaar te maken. Natuurlijk gaan de normale sportactiviteiten dit jaar ook door zoals de Sint-Andriesrun die in 2013 reeds aan de 4de editie toe was. En turnkring "De Hoop" organiseerde ook weer een show met turners vanaf 3 jaar. Het feest stond dit jaar in het teken van Disney. En veteranenclub FC Select speelt 's zondags verder hun wedstrijden. Sint-Andriezenaar Celine Kuypers won dit jaar de drie Belgische bekerwedstrijden en het Belgisch kampioenschap muurklimmen bij de 14-15 jarigen. De Stad Antwerpen organiseert in 2013 ook een "sportarena" op de Sint-Andriesplaats waar jong en oud zich 's zaterdags kunnen uitleven in hun favoriete sporten.

Buurtsportmedewerker Joris Doossche van "Antwerpen Sportstad vzw" vroeg ons info over sport in Sint-Andries uit vroegere tijden. Deze info zou dienen als documentatie voor een wandeling die de Sint-Andrieswijk op sportgebied zou verkennen. We zochten informatie in ons archief en vonden het volgende :

- Basketbalclubs "Ontspanning" en "De Beestjes"
- Schutterswedstrijden op de liggende wip in de Kloosterstraat 62
- Voetbalclubs "De Rode Zon" en "Java Drinks"
- De boksers Albert Braedt uit de Lange Vlierstraat en John Gijsen, uitbater van café "Sportvriend" in de Kromme Elleboogstraat nr. 3
- Roll-skating in de Aalmoezenierstraat 61
- Turnclub KAT (Koninklijke Antwerpse Turnkring") in de Nationalestraat 109
- Fietsclub "Liberty-renners" van café "Liberty", Rijke Beuckelaerstraat 2 en de coureur Tom Cavé uit de Kromme Elleboogstraat en wielrenner Frans Van Looveren die het café op de hoek van de Sint-Andriesplaats en Korte Vlierstraat uitbaatte.
- De karateschool van Marc in de Kloosterstraat 64

Deze wandeling werd mee in elkaar gestoken door stadsgids Lieve Baplu-Simons en door Laura Weyns. De wandelaars kregen info van oud-basketter Jacques De Coninck, die vroeger in het Sint-Andrieskwartier woonde. U merkt, beste lezer, het Sint-Andrieskwartier was vroeger ook een sportieve wijk !

K.A.T. Koninklijke Antwerpse Turnkring - Roll-scating, Aalmoezenierstraat 61

WIST GE ... ?

- dat onze wijkreus drukke dagen achter de rug heeft? Hij ging mee naar de 27ste Seminiviering waarvoor districtsvoorzitter Zuhail Demir de kledij aantrok van onze bourgeoisiegroep. Op 31 mei was hij aanwezig op de Burendag en de dag nadien stapte hij door een feestelijke Nationalestraat n.a.v. het beëindigen van de werken.

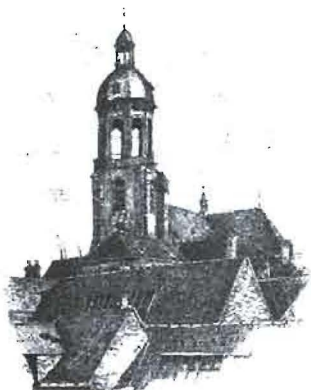

- dat Rubens, die nog een tijd bij zijn schoonvader Jan Brant in de Kloosterstraat verbleef, weer met een tentoonstelling wordt geëerd? U kan tot 23 september de expo "Het Europa van Rubens" alle dagen, behalve op dinsdag, gaan bekijken van 10 tot 18 uur in het museum Louvre-Lens. Dit museum ligt 30 km onder Rijsel, op anderhalf uur rijden van Antwerpen.

Zuhail Demir

- dat musicus Karel Candael 130 jaar geleden geboren is? Deze componist was ooit een volksjongen uit "de parochie van miserie". Hij werd 1ste orkestmeester bij de KNS, 1ste dirigent aan de KVO en directeur van de muziekdienst van de BRT. Onder zijn leiding werden een reeks opvoeringen gegeven van "Charlotte Corday" (Peter Benoit) en van het lyrisch drama "Het meisje van Arles" (Georges Bizet).

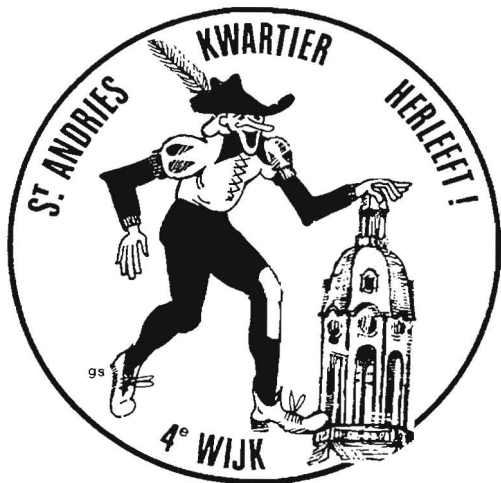
- dat U tot 31 oktober de tentoonstelling "250 jaar Sint-Andriestoren" alle dagen in de Sint-Andrieskerk kan gaan bekijken telkens van 14 tot 17 uur. Het is inderdaad van 1763 geleden dat architect Engelbert Baets de laatbarokke toren op de kerk liet plaatsen.

AGENDA VAN DE WIJK

De harmonie "**Arbeid en Kunst**" bestaat in 2013 precies 110 jaar. Dat wordt gevierd met drie voorstellingen in coStA, Sint-Andriestaats 24 : "Schuppe Zot" op 13 september te 20 uur, het Muziekfestival voor Amateurkunsten op 14 september te 14 uur en het optreden van "Big Band Lier" op 15 september te 14 uur. Voor info : bel 0495 30 88 14.

Multatuli-theater, Lange Vlierstraat 5, alle vrijdagen en zaterdagen van 21 september tot en met 21 december te 20.30 uur : "Jesus, Maria, Jozef" van Yves Caspar. Reservatie op woensdag en donderdag van 15 tot 18.30 uur en vrijdag en zaterdag van 17 tot 20 uur via tel. + 32 3231 68 14.

"**Betonne Jeugd**", de jongerenwerking die gevestigd is in de Sint-Andriestaats nr. 25, organiseert een opendeurdag en presenteert de documentaire "De wereld rondom A" op 11 oktober te 18 uur in coStA. Gratis toegang.

ST.-ANDRIES KWARTIER HERLEEFT !!

Tijdschrift nr. 128-2014

www.sint-andries.com sah@sint-andries.com

Rekeningnummer: BE14 7895 6624 4083, verdeling op naam: 7 euro/jaar

COMITE ST. ANDRIESKWARTIER HERLEEFT Korte Vlierstraat 7 - 2000 Antwerpen

Verantw. uitg.:
Guy Smulders
Schoytestraat 60
2000 Antwerpen

HET CULTUREEL ONTMOETINGSCENTRUM SINT-ANDRIES (coStA) PRESENTEERT DE EXPO

“ 70 JAAR GELEDEN OVERLEED LODE ZIELENS” VAN 8 TOT EN MET 30 MAART 2014.

De tentoonstelling is te bezichtigen van
dinsdag tot vrijdag van 10 tot 17.45 uur,
zaterdag en zondag van 12 tot 17 uur.
Sint-Andriesplaats 24 te 2000 Antwerpen.

Met de medewerking van ;

- Krien Mohr, deskundige cultuur van het district.
- Bruno Bosschaerts, bibliothecaris stedelijke bibliotheek.
- Slongs Dievanongs.
- "Sint-Andrieskwartier herleeft"

SLONGS DIEVANONGS

Slongs Dievanongs is Charissa Parassiadis, geboren en getogen in het Sint-Andrieskwartier. Ze zingt al enkele jaren bij de hip-hopgroep "Halve Neuro" en werkt nu ook solo. Ze stond al op het podium bij Summerfestival, Tomorrowland en Laundry-Day en MilkFest in het Sportpaleis. Haar hit "Licht nor mij" behaalde een award op het muziekfeest "De Radio 2 Zomerhit" in Westende. In oktober stelde ze in Kinopolis haar nieuwe single voor : " Ik zen ni de bank"

Op **8 maart** zullen Slongs Dievanongs en Halve Neuro vanaf **19 uur** de expo muzikaal openen door 5 songs te zingen rond de thema's die Zielens in zijn boeken beschreef :

- De kloof tussen arm en rijk, vandaag en vroeger.
- De rol en positie van de vrouw.
- Netje, de hoofdfiguur uit het boek "Moeder, waarom leven wij ?"
- Overspel dat van alle tijden is.
- Het caféleven waar belangrijke gebeurtenissen werden georganiseerd, een cultureel ontmoetingscentrum avant-la-lettre, als het ware een voorloper van coStA, dat ook nu die sociale functie heeft in de Sint-Andrieswijk.

Charissa
Foto: Noortje Palmers

(reserveren tot 28/2: www.cosintandries.be 03 260 80 50)

LODE ZIELENS

Wie in de Sint-Andrieswijk rondkuiert ontdekt nog twee getuigenissen in het stadsbeeld die aan hem herinneren. Een koperen plaat aan de gevel van nr. 17 in de Pompstraat vermeldt zijn geboorte op 13 juni 1901. Als eenvoudige arbeiderszoon kende Lode grondig de toestand in de sloppen en stegen van zijn wijk. Hij wist maar al te goed wat er zich afspeelde achter de gevels van de arbeiderswoningen. Wat hij beschrijft in zijn werk is voor een groot deel een teruggrijpen naar zijn kindertijd in de Parochie van Miserie. In 1922 werd hij journalist bij de Volksgazet. Hij kreeg er de kunstrubriek waarin Hubert Lampo hem later zou opvolgen. Van dan af gaat hij zijn pen ten dienste stellen van de strijd voor sociale rechtvaardigheid.

In het literaire genre was Zielens vooral bezig met proza. Zijn eerste werk "Het jonge leven" was nog een verhalenbundel. In 1930 schreef hij de roman "Het duistere bloed" die door de provincie werd bekroond. In 1931 volgde "Moeder, waarom leven wij?" bedoeld als novelle maar uitgegroeid tot een roman die representatief is voor zijn levensvisie, een tijdsdocument dat de bittere armoede en het karige geluk in het arbeidersbestaan beschrijft. Hij kreeg hiervoor de driejaarlijkse staatsprijs voor letterkunde. Andere belangrijke boeken van hem zijn "Nu begint het leven" en "De dag van morgen". Op 28 november 1944 stierf Zielens als slachtoffer van de inslag van een Duitse V-bom..

IN MEMORIAM HARRY VAN BOKHOVEN

Harry is via de Seminivieringen van Aksie in Sint-Andries terecht gekomen.

Samen met echtgenote Luus is hij de laatste zaterdagen van de maanden naar het wijkhuis gekomen voor de bijeenkomsten van de parochiale bejaardenwerking. Ook bij de buurtmaaltijden die het coStA organiseerde was hij samen met zijn vrouw aanwezig.

Vanaf 2001 werd hij bestuurslid van "Sint-Andrieskwartier herleeft". Als amateur-cineast maakte hij vele films voor deze vereniging. De film "Sint-Andries, een wereld in een stadswijk" beschrijft het leven in de Sint-Andrieswijk. Harry werd daarvoor zelfs door ATV uitgenodigd om in "Wakker op zondag" over de film te komen vertellen. Hij verfilmde ook het boek "De Parochie van Miserie" van John Wilms en in "Op zoek naar de Gulden Snede" gaf hij de kans aan zeven amateur-kunstenaars van de wijk om hun werkjes aan een groot publiek te kunnen voorstellen.

Zijn films liet hij ook zien aan de mensen van de appartementsgebouwen in het bewonerslokaal van de Willem Lepelstraat 13.

Harry overleed op 89jarige leeftijd. Zijn afscheidsdienst had plaats in de Sint-Andrieskerk waarin hij zo graag filmde. Het comité "Sint-Andrieskwartier herleeft" biedt de blijken van deelneming aan zijn echtgenote Luus en aan zijn vier zonen.

NETJE

In 1947 ontstond het monument "Moeder Netje" opgedragen aan auteur Lode Zielens. Het toont één van de hoofdfiguren uit het boek "Moeder, waarom leven wij?" Het beeld werd in 1951 in de Simonsstraat onthuld op de plaats waar de schrijver op 28 november 1944 het slachtoffer werd van een V-bom. In 1975 werd het overgebracht naar de buurt van de Pompstraat waar Lode Zielens geboren werd. Het prijkt nu in de groene zone van de Sint-Andrieskerk. Het monument is het werk van beeldhouwer Leopold Van Esbroeck. Toen hij 85 werd kreeg hij uit handen van burgemeester Leona Detiège de stadsmedaille uit erkentelijkheid voor zijn oeuvre en in het bijzonder uit dank voor zijn inzet ten dienste van de stad.

500 JAAR GELEDEN WERD CORNELIS FLORIS DE VRIENDT GEBOREN

De wieg van deze beroemde schilder, architect en beeldhouwer stond ooit in het Sint-Andrieskwartier. In 1514 werd hij geboren in het huis Steenhouwersvest nr. 22. In de gevelsteen dragen twee engeltjes sedert 1599 de naam "De grooten donderdoot". In 1539 werd Cornelis meester in het Sint-Lucasgilde.

Hij beeldhouwde epitafen en wandgraven voor de dom van Koningsberg, de Sint-Pieterskerk in Leuven en de dom van Keulen. Grafmonumenten bouwde hij voor de dom van Sleeswijk en tabernakels voor de Sint-Leonarduskerk te Zoutleeuw. Als bouwmeester werkte hij mee aan het stadhuis te Antwerpen. Dit gebouw is van essentiële betekenis voor de renaissancearchitectuur in de Lage Landen. Hij bracht versierende elementen vanuit Rome in de Nederlanden en maakte er een karakteristiek siermotief van. Versieringselementen die Cornelis uit Italië importeerde waren de arabesk (stengel, blad, bloesem en vrucht van het acanthusblad), de groteske (humoristische vormen van koppen, maskers en dieren) en de cartouche (metalen beslagen van meubels en deuren die als versiering werden omgebogen en gekruld). Na de tweede helft van de 16de eeuw werden arabesken, grotesken en cartouches aangebracht als versieringen in boeken en aan wanden en gevels.

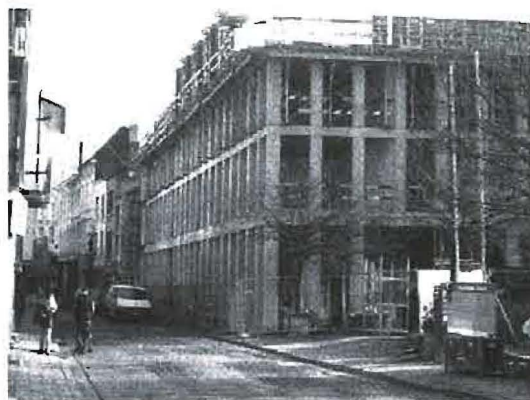
SINT-ANNATUNNEL IS 80 !

De tunnel die voetgangers en fietsers naar de andere kant van de Schelde brengt werd op 10 september tachtig jaar. Koning Albert I opende in 1933 twee tunnels : de Waaslandtunnel en de Sint-Annatunnel. Voor de Waaslandtunnel hakte hij met een gouden bijltje een driekleurig lint door. Daarna reed hij met de auto naar de linkeroever en wandelde terug door de voetgangerstunnel. De plechtigheid werd gevolgd door duizenden geïnteresseerden. Schoolkinderen mochten toen de donkere opening intrekken en de glinsterende pijp bewonderen. Uitvoerig werden de feestelijkheden de maandag na de opening in de kranten beschreven. Met de houten roltrappen was de voetgangerstunnel een knap staaltje technisch vernuft. De bouw van de Sint-Annatunnel begon op 1 juli 1931 met een uitvoeringstermijn van 700 dagen. Fietsen in de tunnel mocht alleen tussen 19 en 7 uur. Overdag moesten fietsers met het rijwiel aan de hand de tunnel door. Vanaf 1994 mocht fietsen in de tunnel wel maar tegen een maximum snelheid van 5 km per uur. In het begin werden fietsers die te snel reden door hulpagenten tegengehouden en fel berispt. Tegenwoordig lijkt sneller fietsen normaal en zijn er meer fietsers dan voetgangers in de tunnel.

WIST GE ... ?

- dat de jeugdherberg "Pulcinella" de Groene Sleutel heeft gekregen ? Dat is een erkenning voor toeristische ondernemingen met oog voor milieu en ecologie. Zo leveren zonnepanelen energie voor een warme douche en wordt het toilet doorgespoeld met regenwater.

- dat de bourgeoisiegroep van "Sint-Andrieskwartier herleeft" de viering van 170 jaar Zoo in de nostalgische sfeer van de Belle Epoque opluisterde ?

Jacques Kets, de eerste directeur van de dierentuin, had zijn atelier met opgezette dieren in de Kloosterstraat.

Foto: Diego Franssens

- dat modeontwerper Tim Van Steenberghe uit de Sint-Michielskaai weer van zich liet horen en zien ? Hij voorzag het Koninklijk Ballet Vlaanderen van unieke kostuums voor "Romeo en Julia" op muziek van Prokofiev. Ook kleepte hij voor het theaterstuk "MacBeth" de hoofdrolspelers MacBeth en zijn vrouw. De Tooneelhuis-regisseur Guy Cassiers was er heel tevreden over. Ook nam Tim deel aan de zangwedstrijd "Stars for life", een benefietactie voor "Music for life" van Studio Brussel.

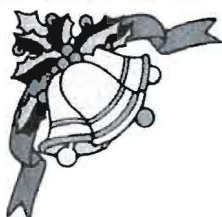
- dat ons comité samen met andere verenigingen uit de wijk op zaterdag 14 december deelnam aan de kerstmarkt van Sint-Andries ? Aan het pleintje van de Prekersstraat en Nationalestraat verkochten we jenever en zelfgemaakte erwtensoep.

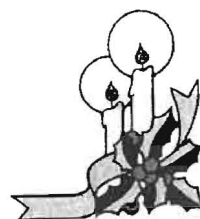
AGENDA VAN DE WIJK

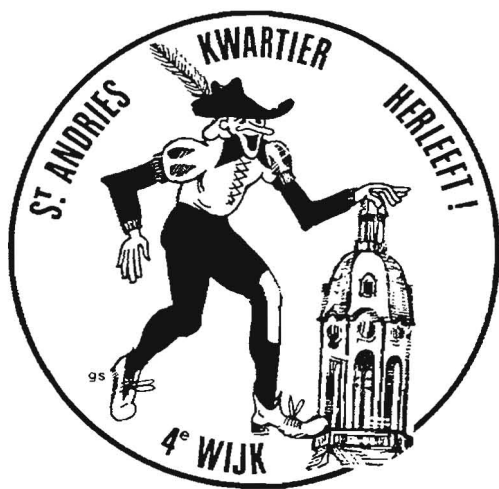
- **Multatuli-theater**, Lange Vlierstraat 5, van 18 januari tot 22 maart, elke vrijdag en zaterdag te 20.30 uur : "2de keer, goeie keer", een komedie van William Rocke. Reservatie op woensdag en donderdag van 15 tot 18.30 uur en op vrijdag en zaterdag van 17 tot 20 uur via tel. +32 3 231 68 14.

- Buurtquiz georganiseerd door de harmonie "**Arbeid en Kunst**" op zaterdag 29 maart te 20 uur in coStA, Sint-Andriesplaats 24. Info via tel. 049530 88 14.

**De leden van het comité
"Sint-Andrieskwartier herleeft"
wensen alle lezers een gelukkig 2014 !**

ST.-ANDRIES KWARTIER HERLEEFT !!

Tijdschrift nr. 129-2014

www.sint-andries.com sah@sint-andries.com

Rekeningnummer: BE14 7895 6624 4083, verdeling op naam: 7 euro/jaar

COMITE ST. ANDRIESKWARTIER HERLEEFT Korte Vlierstraat 7 - 2000 Antwerpen

Verantw. uitg.:
Guy Smulders
Schoytestraat 60
2000 Antwerpen

9de WANDELZOEKTOCHT IN JULI EN AUGUSTUS 2014

Eén van onze steeds weerkerende activiteiten is het organiseren van een rally waarmee de wijkbewoners en de sympathisanten van onze vereniging vele plekjes te voet leren kennen.

Onder het motto “(Ver)ken uw wijk” ging de eerste zoektocht door op zondag 22 juni 1975. Die vertrok nog vanuit het toenmalig parochiehuis “De Kring” in de Nationalestraat 109. Dit initiatief werd zo’n succes dat het jaar nadien de tweede zoektocht doorging. De volgende zoektochten vertrokken vanuit het wijkhuis in de Sint-Andriesstraat 7 en vanuit het Multatuli-café in de Lange Vlierstraat 7.

In 1987 moesten de deelnemers de Onze-Lieve-Vrouwebeeldjes langs de route tellen. We werkten in 1995 voor een buurt rally samen met de sportgroep FALOS n.a.v. het 50jarig bestaan van de KWB.

Nadien volgde de ene rally de andere op, soms gekoppeld aan een thema, andere keren dan weer niet. N.a.v. het succes van de langdurige rally’s van ATV en van Gazet van Antwerpen organiseren we nu ook een zoektocht die gedurende twee maanden kan gevolgd worden.

De vragenbladen en de antwoordformulieren kunnen afgehaald en ingeleverd worden in café “**Het Neusje**”, Prekersstraat 42, open alle dagen van 10.00-19.00u. De deelnameprijs is 5 euro per persoon. Na de rally worden de winnaars uitgenodigd voor een bezoek aan de prijzentafel. De hoofdprijs is een microgolfoven! De plaats, de datum en het tijdstip zal U worden meegegeeld.

We hopen dat U zal genieten van zonnige dagen en van de route die we voor U uitstippelden.

170 JAAR ZOO

In 1840 raakte de Antwerpse schepen en latere burgemeester Jan Frans Loos onder de indruk van het pas geopende Artis in Amsterdam. Ook Antwerpen zou een dierentuin moeten krijgen, vond hij. Met de steun van de burgerij richtte hij op 19 juli een commissie op, de latere Maatschappij voor Dierkunde. In 1844 werden de poorten van de nieuwe dierentuin geopend. De eerste directeur werd Jacques Kets. Over zijn "Kabinet van Natuurlijke Historie" aan de Kloosterstraat schreef men: "De verzameling der raarste vogels en dieren dewelke zich aldaar bevinden is bovenmaats mooi en verdient de aandacht van inwoners en vreemdelingen". De doelstelling van de "Société de Zoologie" was: Op aangename wijze de smaak voor en de kennis van de natuurlijke historie bevorderen, de studie ervan vergemakkelijken voor de leden van de Maatschappij en voor de kunstenaars en de leerlingen van de "Koninklijke Academie voor Schone Kunsten". Op 22 maart 1987 bracht "Sint-Andrieskwartier herleeft" hulde aan Kets door zijn portret mee te dragen in de folklorestoet "De Parochie van Miserie". Een kameel begeleid door zijn oppassers verfraaide de stoet met zijn aanwezigheid.

De kunstenaar Charles Verlat, die zijn atelier had in de Lange Ridderstraat, blonk uit als een dierenschilder. Hij was een geregeld bezoeker van de Zoo en borstelde satirische schilderijen waarop aapjes de menselijke domheid gestalte gaven. Ook schilderde hij leeuwen en ander groot wild.

Jacques Kets door S. Mayer

GASTON DURNEZ KRIJGT DE PROVINCIALE PRIJS LETTERKUNDE VOOR ZIJN HELE CARRIERE.

Durnez is een Sint-Andriezenaar. Hij woont aan de Plantinkaai in een appartement met het zicht op de Schelde. Vanaf 1953 was hij redacteur bij "De Standaard" waar hij adjunct-rubriekleider voor cultuur is geweest. Hij bleef er columnist tot 1999. Later werd hij columnist voor de weekbladen "De Bond" en "Tertio". Durnez werd toen tekstschrijver voor radiocabaret, tv-medewerker en filmscenarist. Van 1965 tot 2000 was hij redacteur van het algemene culturele tijdschrift "Ons Erfdeel". In het Multatuli-theater leidde Gaston op 27 mei 1993 het boekje "De parochie van plezier" in van collega-auteur en grootoom Jack Verstappen en op 14 januari 2012 sprak hij de feestrede uit n.a.v. het begin van het Consciencejaar. Het comité "Sint-Andrieskwartier herleeft" wenst hem proficiat met de Provinciale Prijs Letterkunde voor zijn hele carrière.

100 JAAR GELEDEN OVERLEED MAX ROOSES

Deze Vlaamse schrijver was sinds 1876 conservator van het Plantin - Moretusmuseum aan de Vrijdagmarkt en de Heilig Geeststraat. In 1878 schreef hij "Plantijn en de Plantijnsche drukkerij". Als Vlaams kunstenaar publiceerde hij essays over de Antwerpse schilderkunst en over Rubens' leven en werken.

Hij was ook een literair criticus die een verhandeling schreef over de Zuid-Nederlandsche Dichters van 1830 tot 1880. Roosees publiceerde ook levensschetsen van de Vlaamse toneeldichter Willem Ogier, van de letterkundige Jan Frans Willems en van de dichter Prudens Van Duyse.

Max woonde in de Begijnenstraat nr. 21. Roosees overleed op 15 juli 1914, nu 100 jaar geleden.

DE EERSTE WERELDOORLOG IN SINT-ANDRIES

Het is dit jaar precies 100 jaar geleden dat "De Grootte Oorlog" uitbrak.

Op woensdag 7 oktober 1914 hoorden de mensen van Sint-Andries de hele nacht en ook de dag nadien heftiger wordend kanongebulder. Victor Deguise, commandant van de versterkte vesting Antwerpen, gaf de raad om de kelders van de huizen in gereedheid te brengen. Op donderdag 8 oktober beweerden personen dat zij een onmetelijke vuurgloed boven de stad zagen, die zich weerspiegelde op de wolken. De wolken werden angstwekkend groot. De ruiten van de woningen rinkelden van het geschut. Rond halftwee 's middags werd de stad gebombardeerd. Tijdens de beschieting van

Antwerpen brandden achterhuizen in de Kronenburgstraat volledig af. Gans de buurt rook naar petroleum en benzine. De bewoners van de gebombardeerde huizen lagen in afwachting van hulp met grote angst op de straatstenen.

Toch pakte men na verloop van tijd de draad terug op. Men begon elkaar te troosten en af en toe zongen de mensen mee met de populaire liedjes van die tijd: de Engelse songs "It's a long way to Tipperary", "O Danny boy", "Roses of Picardy" en het Franse chanson "Madelon" of men luisterde naar het musettenummer "Circus Rens".

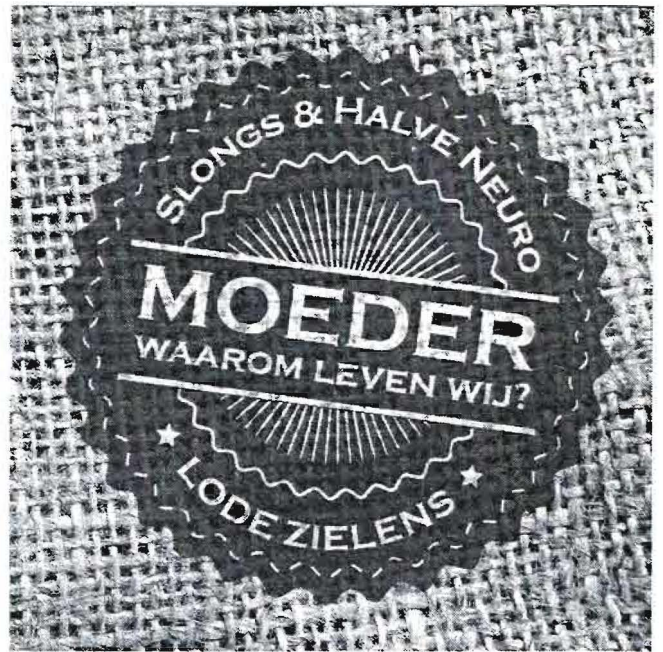
7-8-9 oktober 1914, De Kronenburgstraat na het bombardement

WIST GE ... ?

- dat het Lode Zielens-project van coStA veel volk trok? Zowel voor de expo waarop zoon Herman Zielens en kleindochter Bea aanwezig waren als voor het optreden van Slongs Dievanongs en Halve Neuro. De CD-voorstelling moest zelfs twee keer doorgaan. In het boekje bij de CD werd onze medewerking vermeld.

- dat Jeanne Brabants, de oprichtster van het Koninklijk Ballet Vlaanderen, op 2 januari overleed? Zij was de kleindochter van een schoenmaker in de Kloosterstraat. Veel leerlingen van de balletschool trokken naar het stadhuis om het rouwregister te ondertekenen. De uitvaartplechtigheid had plaats in de Bourlaschouwburg. Een pas de deux werd daar ter ere van de dame die Vlaanderen leerde dansen opgevoerd.

- dat het beeld van de Neus na een lange afwezigheid weer op het plein aan de Nationalestraat en de Prekersstraat staat? Na de toespraak van districtsschepenen Paul Cordy werd het door drie Neuzen uit Antwerpse poesjetheaters geplaatst.

- dat onze wijkreus op 21 juni rond 14 uur feestelijk wordt afgehaald in coStA, om daarna op stap te gaan naar "De Gulden Lelie". Daar zal hij de festiviteiten bijwonen die georganiseerd worden n.a.v. het 20jarig bestaan van het Zorgbedrijf in de Schoytestraat 19.

- dat onze bourgeoisiegroep en de wijkreus op 22 maart mee opstapten met de 27ste Seminiviering van de vzw Aksie? Nadien werd er verder gefeest in coStA.

ST.-ANDRIES KWARTIER HERLEEFT !!

Tijdschrift nr. 130-2014

www.sint-andries.com

sah@sint-andries.com

Rekeningnummer: BE14 7895 6624 4083, verdeling op naam: 7 euro/jaar

COMITE ST. ANDRIESKWARTIER HERLEEFT Korte Vlierstraat 7 - 2000 Antwerpen

Verantw. uitg.:
Guy Smulders
Schoytestraat 60
2000 Antwerpen

GELEIDE WANDELINGEN "LODE ZIELENS ACHTERNA"

ZATERDAG 11 EN ZONDAG 12 OKTOBER 2014

VERTREK: 14 uur IN coStA, SINT-ANDRIESPLAATS 24

Aansluitend op het Lode Zielens-project van coStA waarin onze vereniging meewerkte aan zowel de expo als bij het optreden van Slongs Dievanongs, organiseren we nu geleide wandelingen met als thema "Lode Zielens achterna".

Het is reeds de derde keer dat "Sint-Andrieskwartier herleeft" een geleide wandeling rond de persoon van Lode Zielens presenteert.

Op 6 oktober 1985 leidde stadsgids André Meulemans een wandeling die georganiseerd werd n.a.v. het feit dat het beeld "Netje" van beeldhouwer Pol Van Esbroeck toen 10 jaar in de groene zone van de Sint-Andrieskerk stond. Netje is de hoofdfiguur uit het boek "Moeder, waarom leven wij?" van Lode Zielens.

Op 21 oktober 2001 leidde secretaris Pierre Van den Bergh de tweede wandeling die gepland werd omdat Zielens dat jaar 100 jaar geleden werd geboren in de Pompstraat nr. 17. Er hangt nog een gedenkplaat aan de gevel van dat pand die ons aan het feit herinnert.

Comitélid Gabie Guldix zal op 11 en 12 oktober 2014 de derde wandeling leiden omdat dit jaar de 70ste verjaardag van het overlijden van Zielens wordt herdacht. Alle Zielenswandelingen volgden een andere route. Zo ook deze.

Dat Gabie de wandelaars op een enthousiaste manier van de nodige commentaar voorziet, bewees ze in 2012 toen ze de Consciencewandelingen leidde.

U kan inschrijven via ons rekeningnummer BE14 7895 6624 4083 met vermelding van de datum. De deelname kost 5 euro per persoon. We hopen U op één van de wandelingen te mogen begroeten.

Lode Zielens
foto: Letterenhuis

POPPENTHEATER “ ‘t SPELLEKE VAN SEMINI” SPEELT

“DE VAL VAN ANTWERPEN”

Het poppenspel is geschreven door Herman Wauters en geactualiseerd op een schalkse en humoristische wijze door Koen Jacobs. Dit stuk geschiedenis zien we door de ogen van de Antwerpse voddebalen, waarvan “de Neus” de voorvechter is. Kwinkslagen en verwijzingen naar huidige toestanden doorspekken het verhaal.

Antwerpen had het vanaf de helft van de 16de eeuw erg te verduren als gevolg van de godsdienstoorlogen. Het verzet van Luther binnen de kerk van Rome lokte felle reacties uit. De opkomst van het calvinisme gaf de stad een sfeer van onbehagen. In Antwerpen werden 337 protestanten geëxecuteerd waaronder paters Augustijnen die de leer van Luther waren gevolgd.

De verwoestende beeldenstorm en de Spaanse furie deden menig Antwerpenaar vluchten naar veiliger plaatsen. Ook rijke burgers verlieten Antwerpen, o.a. Frans Hals, Joost van den Vondel, Simon Stevin, Rembert Dodoens en Louis Elsevier. Antwerpen was al erg verzwakt toen de Spaanse veldheer Alexander Farnèse aan de belegering begon. Na een beleg van meer dan een jaar moest de burgemeester Filips van Marnix van Sint-Aldegonde de overgave van de stad ondertekenen op 17 augustus 1585.

“ ‘t Spelleke van Semini” speelt het stuk voor ons op zondagnamiddag 26 oktober te 15 uur in de zaal boven café “Den Bengel”, Grote Markt nr. 5.

Toegangskarten zijn te bekomen via het rekeningnummer van “Sint-Andrieskwartier herleeft”: BE14 7895 6624 4083. Ze kosten 8 euro per persoon. U zult er zeker deugd aan beleven!

Filips van Sint-Aldegonde
gravure door van Megen
naar een schilderij van De Geyn

Alexander Farnese

De Neus van ‘t Spelleke van Semini

10 JAAR AMSA

Jubileumviering op zaterdag 11 oktober vanaf 19 uur in coStA, Sint-Andriesplaats 24.

Dit jaar bestaat de Alternatieve Muziekschool Sint-Andries 10 jaar. Dit zal op een passende wijze gevierd worden in coStA.

De school werd in 2004 gesticht met de impuls van de toenmalige directrice van coStA, mevrouw Lieve Eyskens en door Guido Mannaerts. Zij werd erkend door de jeugddienst van de Stad Antwerpen. Van in het begin kon men vele inschrijvingen noteren. Tot vandaag

blijft het aantal leerlingen in de muziekschool nog steeds groeien. Ieder jaar zijn er meer inschrijvingen. De lessen zijn volledig gratis voor elke leerling.

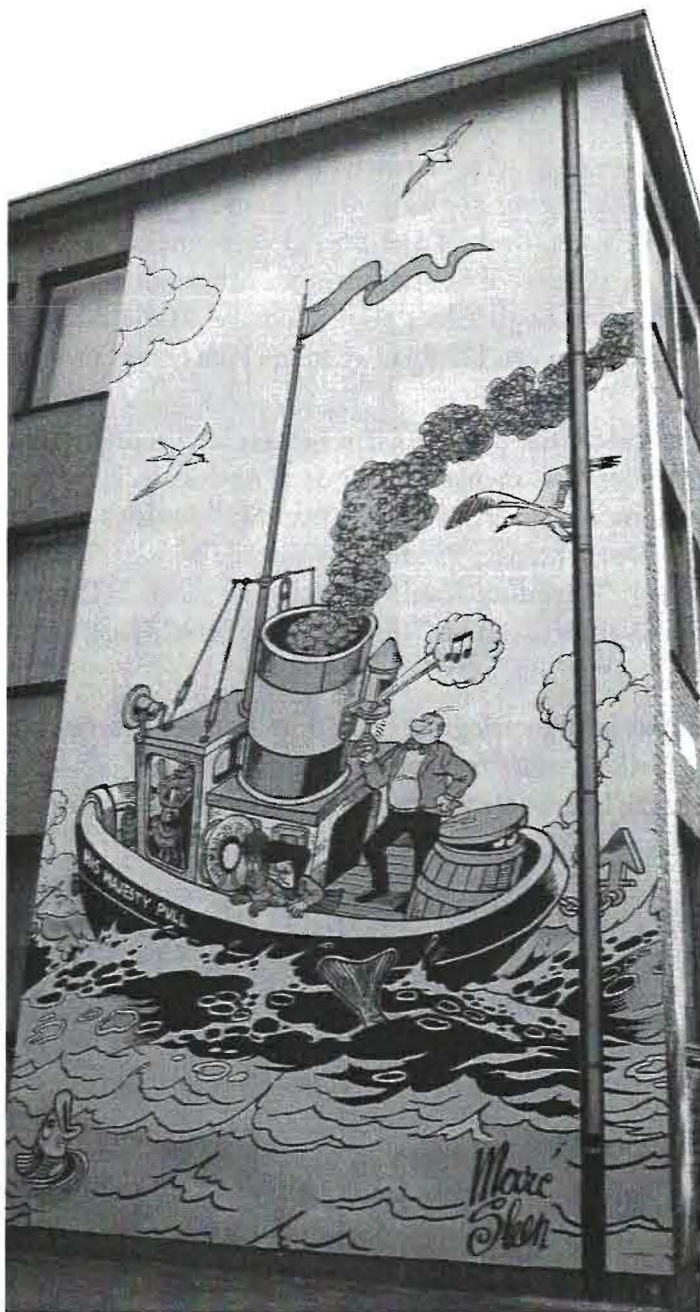
Tijdens de viering op 11 oktober zal een reunie plaatsvinden voor alle oud-leerlingen en lesgevers. De inkom is gratis. Gelieve via de contactadressen te reserveren: Guido Mannaerts, GSM 0475 44 87 09 en coStA, tel. 03 260 80 50.

STRIPMUUR "OLIESPUITER" VAN MARC SLEEN IN DE KLOOSTERSTRAAT

Na "Het eiland Amoras" van Willy Vandersteen in de Korte Riddersstraat, "Kleurrijke stoet" van Brecht Evens op de Oever en de graffitimuur van Bart Smeets aan het Pagadderplein in de Lange Riddersstraat heeft nu ook de Kloosterstraat zijn stripmuur. Het is een initiatief van Linda Torfs en Johan Bijttebier van de organisatie "Muurvast". De stripmuur aan het huis nr. 149 bestaat uit drie tekeningen aan de ene kant en een paginagrote tekening ernaast. De scène komt uit "De Oliespuiter", het stripverhaal van Marc Sleen uit 1981 waarin de oliecrisis centraal stond. Nero neemt er plaats op de achterplecht van de sleepboot van kapitein Oliepull. De stripmuur werd door schepen Philip Heylen op zaterdag 5 juli officieel onthuld.

Marc Sleen

WIST GE ... ?

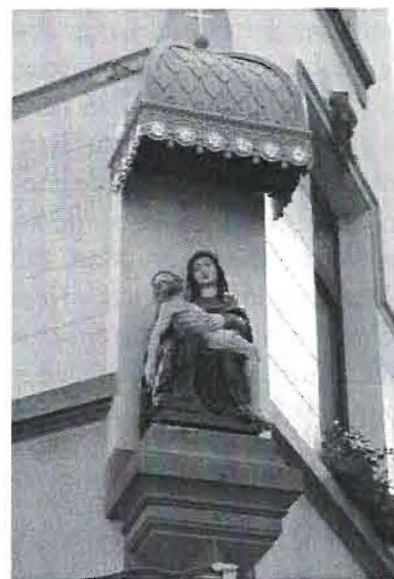
- dat onze wijkreus de festiviteiten bijwoonde n.a.v. de viering van 20 jaar "De Gulden Lelie" in de Schoytestraat 19? Residenten en bezoekers genoten van het mooie weer in de tuin van het Zorgbedrijf. De bakker maakte zelf "Zotte Rikskes" uit speculaas. We feliciteren de organisatoren voor dit geslaagde feest.

- dat "Sint-Andrieskwartier herleeft" samen met andere vertellers ook meewerkte aan de interactieve verhalenwandeling "Sint-Andries, das straf", volkse verhalen uit de Parochie van Misericordie? We gaven onze info door aan het productiehuis "Geronimo".

- dat op zondag 18 mei het Piëtabeeld op de hoek van de Rijkenhoek en het Scheldeken terug geplaatst werd dankzij de medewerking van de "Vereniging voor Kruis en Beeld"? Het beeld is ontworpen door Nic. Lauweryssens. Tussen 1980 en 1990 werd het polychroom overschilderd met vleeskleur, haarkleur, lippenkleur en oogwit met pupilweergave. Maria draagt een roodbruin kleed met daaroverheen een lichtblauwe mantel die tevens haar hoofd bedekt.

- dat coStA n.a.v. het 20jarig bestaan een fototentoonstelling samenstelde met portretten van mensen uit de Sint-Andrieswijk? Voor de opening op 25 april vroeg men ons vier gedichten over Sint-Andries die zouden worden voorgedragen. We zochten en vonden de volgende poëzie: "Dinska Bronska" (Karel van den Oever), "Theodoor Van Rijswijck, zijn plaats" (Tony Rombouts), "Scheldekaai" (Gust Van Brussel) en "Terug naar de bron" (Jack Verstappen).

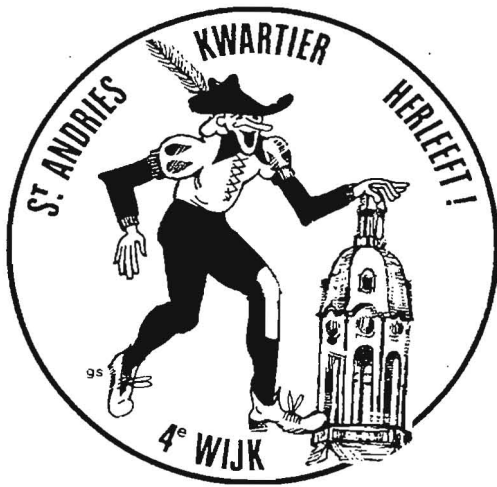

- dat de bourgeoisiegroep van "Sint-Andrieskwartier herleeft" op 20 en 21 juli in de dierentuin weer deelnam aan de "Belle Epoque-feesten" n.a.v. 170 jaar Zoo?

Dankzij het mooie weer was het evenement een groot succes!

AGENDA VAN DE WIJK

- Quiz, Multatuli-café, Lange Vlierstraat 7 op 6 september te 20:00.
- Multatuli-theater, Lange Vlierstraat 5, van 20 september tot en met 20 december elke vrijdag en zaterdag te 20:30 en de zondagmatinee te 15:00: "Salon Maneuvers" van Alan Ayckbourn. Reservatie op woensdag en donderdag van 15:00 tot 18:30 en op vrijdag en zaterdag van 17:00 tot 20:00 via tel. + 32 3 231 68 14.
- BBQ van de harmonie "Arbeid en Kunst" onder de hangar van coStA, Sint-Andriesplaats 24, op zaterdag 20 september van 14:00 tot 20:00. Er zijn optredens voorzien van Bitu Nascimento (15:30), Chip and his blues-friends (17:00) en Rogers Band (19:30). Meer info via GSM 0475 44 87 09

ST.-ANDRIES KWARTIER HERLEEFT !!

Tijdschrift nr. 131-2014

www.sint-andries.com

sah@sint-andries.com

Rekeningnummer: BE14 7895 6624 4083, verdeling op naam: 7 euro/jaar

COMITE ST. ANDRIESKWARTIER HERLEEFT Korte Vlierstraat 7 - 2000 Antwerpen

Verantw. uitg.:
Guy Smulders
Schoytestraat 60
2000 Antwerpen

EXPO "VEERTIG JAAR SINT-ANDRIESKWARTIER HERLEEFT" VAN 28 FEBRUARI TOT EN MET 22 MAART 2015

De tentoonstelling loopt van 28 februari tot en met 22 maart in coStA, Sint-Andriesplaats 24, van 10 tot 18 uur, behalve op maandag. De toegang is gratis. De opening van de expo heeft plaats op vrijdag 27 februari 20 uur.

U kan hiervoor reserveren voor maandag 23 februari via www.cosintandries.be of via tel. 03 260 80 50.

Het comité "Sint-Andrieskwartier herleeft" is een vereniging die in 1975 gesticht werd met als doel de folklore, de historie en de cultuur van onze wijk weer onder de aandacht van de buurtbewoners en sympathisanten te brengen. In het oprichtingsjaar werd een expo gehouden n.a.v. het beëindigen van de restauratiewerken aan de Sint-Andrieskerk, gekoppeld aan een tentoonstelling met werken van volksschilder Pol Morel.

Het comité organiseerde 16 folklorestoeten en 9 wandelzoektochten door de wijk. Van volksfiguur Henri Van Aken werd een wijkreus gemaakt door kunstenaar Paul De Vierman. "Zotte Rik" werd gedoopt door meter Leona Detiège, toen schepen voor cultuur en peter wijlen Wilfried Van Nespen, conservator van de Oudheidkundige Musea van Antwerpen. I.s.m. de Syndicale Unie voor het Brood-, Banket-, Chocolade- en Ijsbedrijf werd een wedstrijd voor het beste reuzenrecept gehouden

onder de bakkers van de wijk. De reus werd in haakwerk, in klei, in brooddeeg en als borduurwerk nagebootst.

Vertel- en toneelavonden rond Hendrik Conscience, John Wilms, Theodoor Van Rijswijk, Victor Driessens, Jack Verstappen, Willem

Rooie Andriesprijs 2004

Folkloreprijs Alveringem 1993

Elsschot en Lode Sebrechts hadden de bedoeling de wijkbewoners en de sympathisanten op een aangename wijze met het werk van deze schrijvers in contact te brengen.

Geleide wandelingen stonden in het teken van Hendrik Conscience, Lode Zielens en Constance Teichmann.

Voor het 460jarig bestaan van de Sint-Andrieskerk werd een jubileumconcert in de kerk georganiseerd. Het comité volgde een geleid bezoek in het kasteel van Anholt, het slot van de Prins van Salm-Salm in het Duitse Isselburg.

Onze vereniging hielp mee tot het totstandkomen van de boekjes "Hendrik Conscience, een leven in een notendop" van André Meulemans, "De Parochie van Plezier" van Jack Verstappen, "Krotten en kruisen" van Gaston Decoo en "Havenkwartier" van het Museum aan de Stroom.

In 1993 kreeg het comité uit handen van burgemeester Quagebuer de Tweejaarlijkse Folkloreprijs van de stad Alveringem voor de uitbouw van een archief en voor de georganiseerde volkse en culturele manifestaties.

N.a.v. de 400ste verjaardag van de schrijver

Constantijn Huygens die een toneelstuk schreef over Trijntje Cornelis in Sint-Andries schonk het comité een gedenksteen met sokkel aan de

Gouden Neus 2009

stad Antwerpen. De monoloog uit dit toneelstuk werd aan de Theodoor Van Rijswijkplaats uitgevoerd door actrice Annemie Joris. T.g.v. de 150ste sterfdag van Theodoor Van Rijswijk werd de Van Rijswijk-cantate van Peter Benoit aan de voet van zijn standbeeld uitgevoerd door het kinderkoor "Carmina" en de harmonie "Arbeid en Kunst".

Tentoonstellingen werden gepresenteerd over Pieter Pauwel Rubens, Edmond Van Offel en

over Eugene Van Mieghem. Er werd een uitwisselingsproject georganiseerd met de Rotterdamse havenwijk Cool.

DVD's werden opgenomen over het historische Sint-Andries, over de Parochie van Misericordia en over kunstenaars van de wijk.

In 2004 kreeg het comité "De Rooie Andriesprijs" van ereburgemeester Leona Detiège en in 2009 de "Gouden Neus" van Chris Anseeuw, toen districtsvoorzitter.

DE ONTHOOFDING VAN FRANS KOL

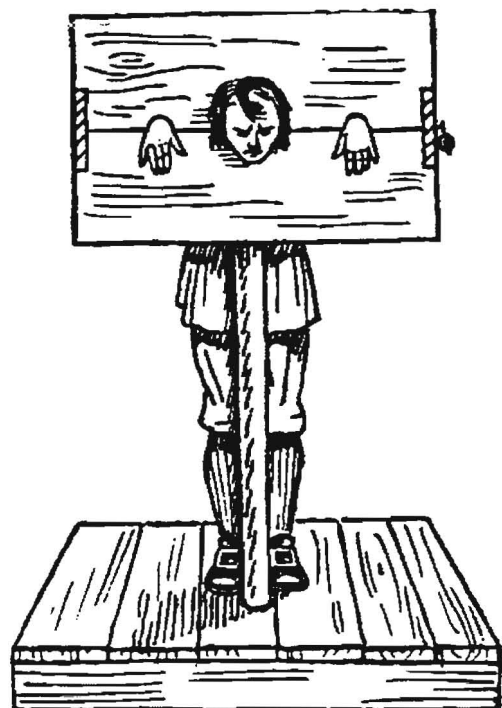
Vroeger werd ieder ter dood veroordeelde onthoofd. De terechtstellingen gebeurden terwijl geïnteresseerden toekeken. De veroordeelde wordt indien hij dat wenst begeleid door een bediende van de godsdienst die hij belijdt. Zij worden in een celvoertuig naar de plaats van de executie vervoerd. Aan de voet van het schavot wordt hij onmiddellijk terechtgesteld. Zo gebeurde dit ook met Frans Kol op 8 mei 1856.

Frans was veroordeeld omdat hij de vrouw van zijn baas had vermoord. De onthoofding moest dus zoals voorzien in de wet in het openbaar plaatsvinden.

Aan de gevangenis Salm-Salm stonden duizenden mannen en vrouwen toen de poort open ging en de veroordeelde, bleek als een lijk, naar buiten trad. Hij werd op de schavotkar getild en direct vastgemaakt. Om tien voor negen klonk het belletje op de wagen waarop de gevangene geboid zat. Onderpastoor Verstappen van de Sint-Andrieskerk zat naast Frans en onder het zeggen van gebeden hield hij hem het kruisbeeld voor. Een afdeling rijkswachters en pompiers reden voor en achter de kar. De jagers vormden een haag.

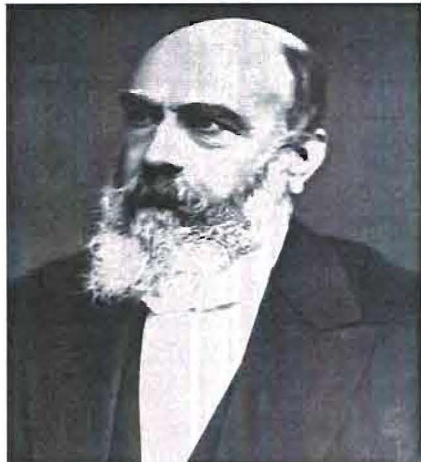
Naast de noodlottige kar gingen de beul en zijn helpers. Rond het schavot hielden afdelingen van elk regiment van het garnizoen de wacht. Toen ze aan het schavot kwamen haalde men Kol van de kar en in minder dan een minuut deed de beul zijn werk. Gerechtigheid was geschied.

Dit was de laatste halsrechting te Antwerpen. Gelukkig maar want het gebeuren had op de kijkers alleen maar een effect van sensatie. Na de halsrechting heerste er een sfeer van een Vlaamse kermis tussen de uitgelaten toeschouwers. De kranten protesteerden de dag nadien tegen deze onduldbare praktijken. Het Handelsblad van 9 mei 1856 schreef zijn afkeuring tegen het feit dat bepaalde toeschouwers de levensgeschiedenis van Kol op papier verkochten.

WIST GE ... ?

– dat er 19 deelnemers waren voor de geleide wandelingen “Lode Zielens achterna” ? Zaterdag 11 oktober speelde het regenweer de wandelaars parten. Drie personen bleven daarvoor weg. Twee ervan sloten zich aan bij de wandelaars van zondag.

– dat het 200 jaar geleden is dat volksvertegenwoordiger Jan De Laet uit de Bredestraat werd geboren ?

Hij legde als eerste de parlementseed af in het Nederlands.

– dat er 46 speurders meededen aan onze 9de wandelzoektocht ? Dat is meer dan bij onze vorige voetrally. Wij feliciteren de heer Cor Storms uit de Nationalestraat die de eerste prijs, een microgolfoven, mee naar huis mocht nemen.

– dat 40 jaar geleden de stad Antwerpen het beeld “Onze Lieve Vrouw van Peis” aan de hoek Kloosterstraat en Willem Lepelstraat in eigen beheer hersteld heeft. Het beeld is terracotta geschilderd. Tijdens het Franse bewind werd het beeld in veiligheid gebracht en in 1814 hier teruggeplaatst. In 1844 werd het door het huidige vervangen. Het Mariabeeld kwam in 1977 weer op een mooie gestilleerde arduinen sokkel. In 2004 werd het beeld door Dirk Lenaerts opnieuw gerestaureerd en van polychromie voorzien.

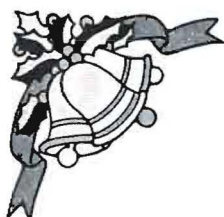

AGENDA VAN DE WIJK

- **Multatuli-theater**, Lange Vlierstraat 5, Van 10/01/2015 tot 7/03/2015 speelt het theater “Drie is teveel” een komedie van Ron Aldridge in de regie van Dirk Van de Merlen elke vrijdag en zaterdag om 20.30 uur. Zondagmatinees om 15.00 uur op 25/1, 1/2, 8/2, 22/2 en 1/3.

Reservatie woensdag, donderdag, vrijdag en zaterdag van 14 tot 17 uur via tel.: +32 3 231 68 14. Online reservatie 24/24: www.multatulitheater.be

- coStA, Sint-Andriesplaats 24. Op zondag 22 februari te 15 uur “237 redenen voor seks” door Axel Daeseleire en Hans van Cauwenberghe. Reserveren via www.cosintandries.be of via tel. 03 260 80 50.

**De leden van het comité
“Sint-Andrieskwartier herleeft”
wensen alle lezers een gelukkig 2015 !**

ST.-ANDRIES KWARTIER HERLEEFT !!

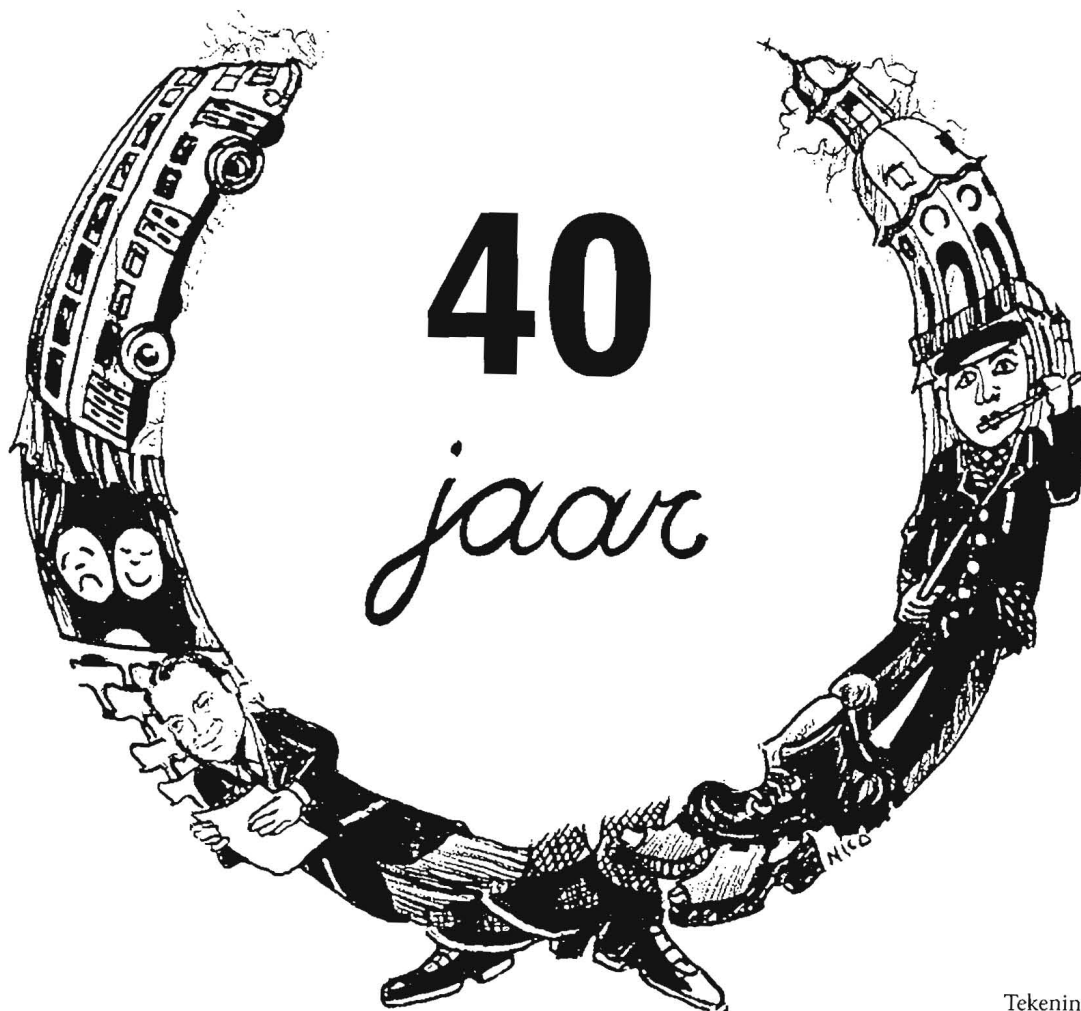
Tijdschrift nr. 132-2015

www.sint-andries.com sah@sint-andries.com

Rekeningnummer: BE14 7895 6624 4083, verdeling op naam: 7 euro/jaar

COMITE ST. ANDRIESKWARTIER HERLEEFT Korte Vlierstraat 7 - 2000 Antwerpen

Verantw. uitg.:
Guy Smulders
Schoytestraat 60
2000 Antwerpen

Tekening: Nico Parrasiadis

TERUGBLIK EN REACTIES OP DE EXPO "40 JAAR SINT-ANDRIESKWARTIER HERLEEFT"

De tentoonstelling werd ook aangekondigd in de Aksie-Nieuwsbrief en in de Gazet van Sint-Andries. Op de opening hadden 105 personen een plaats gereserveerd. Maar er was meer volk aanwezig. Lutje Visterin zong het lied van Sint-Andries en Gabie Guldix droeg het gedicht "Terug naar de bron" voor van Jack Verstappen. De expo werd officieel geopend door districtsschepen Lieve Stallaert. De Gazet van Antwerpen publiceerde op 28/2 het artikel "Na 40 jaar nog enthousiast". Volgens het personeel van coStA zijn er heel wat bezoekers geweest.

WEDSTRIJD VOOR TROUWE LEZERS

1. Hoe heette het boekje dat André Meulemans samenstelde n.a.v. 100 jaar Hendrik Conscience ?

2. Hoeveel folklorestoeten heeft “Sint-Andrieskwartier herleeft” samengesteld ?

3. Op welke datum is wijkreus “Zotte Rik” gedoopt ?

4. Ter gelegenheid van de 90ste verjaardag van het overlijden van “De Engel der Liefdadigheid” presenteerde “Sint-Andrieskwartier herleeft” een geleide wandeling. Noteer de naam van deze “Engel” .

5. Toen de auteur John Wilms 10 jaar overleden was herdachten wij hem met een hulde in het Multatulitheater. Schrijf de titel op van zijn bekendste boek.

6. Het comité organiseerde benefietwandelingen ten voordele van het Steunfonds “t Swart Schaep”. Wanneer is deze taverne ingestort ?

7. Met de autobus bezochten we het kasteel “Anholt” in Isselburg. Van wie was dit kasteel ?

8. In welke stad werd de Tweejaarlijkse Prijs voor Folklore uitgereikt aan onze vereniging ?

9. Ter gelegenheid van de 400ste verjaardag van Constantijn Huygens speelde actrice Annemie Jozis een monoloog aan de Theodoor Van Rijswijkplaats. Wie beeldde zij uit ?

10. N.a.v. de 90ste verjaardag van Lode Sebrechts huldigden wij deze schrijver in het Multatulitheater. Hij was zelf aanwezig met zijn echtgenote. In welk jaar was dat ?

11. Welke Rotterdamse wijk bezocht Sint-Andries in 1998 ?

12. De Van Rijswijk-cantate werd aan de voet van het standbeeld van deze volksdichter in 1999 uitgevoerd door het jeugdkoor “Carmina” en de harmonie “Arbeid en Kunst”. Wie schreef de muziek van deze cantate ?

13. In het 40 jarig bestaan van ons comité organiseerden we drie Lode Zielens-wandelingen. Hoe heet zijn boek dat door de VTM als feuilleton uitgezonden werd ?

14. In welk jaar werd de “Rooie Andriesprijs” aan onze vereniging uitgereikt ?

15. Schiftingsvraag: Hoeveel exemplaren van tijdschrift 132 werden met de post verstuurd ?

De antwoorden moeten ten laatste op 3 augustus toekomen op het secretariaat,

Korte Vlierstraat 7 2000 Antwerpen. e-mail: sah@sint-andries.com

Gelieve duidelijk naam, adres, telefoonnummer of GSM en eventueel Uw e-mail-adres te vermelden bij Uw antwoorden.

DANSZALEN IN HET SINT-ANDRIESKWARTIER VAN TOEN

MOBILE

Mobile was één van de danszalen waar de volksklas naar toestroomde. Er werd gedanst op de tonen van het orgel wat in zijn opkomstperiode verkeerde en door zijn geluid en zijn monumentale afmetingen de menigte in bewondering bracht. Men danste er de polka, de redowa, de mazurka, de scotisch, de galop, de lanciers, de wals, de gavotte en de quadrille. Allemaal dansen vol beweging en uitlaaiende levenslust.

Viel het orgel stil, dan sprongen onmiddellijk de geldomhalers in de bak onder de kreet "IJzers!". De jongens legden dan de prijs van de volgende dans in de uitgestrekte hand van de omhaler.

MINERVA

Deze danszaal bevond zich in de Nationalestraat 132. Het was de zaal waarin de "jongens van de dokken", de diamantslijpers, de sigarenmakers dansten met de fabrieksmeisjes en de koffieboonraapsters.

Op die wijze brachten ze hun zondag- en maandagavonden door. Want ook maandag was destijds terzelfdertijd rust- en uitgangsdag.

De danszaal in die tijd vormde de uitlaatklep voor al wat aan onstuimigheid in de volksklas leefde.

Al het te veel aan levenskracht vond er een uitweg. Ze was als een rem voor de verdere uitspattingen. Ze betekende een verzekerd evenwicht in het verdere dagelijkse doen en laten.

AU MOULIN ROUGE

In de Kloosterstraat nr.64 bevond zich de danszaal "Au Moulin Rouge", waarschijnlijk genoemd naar een gelijknamig etablissement in Parijs. In Sint-Andries werd de zaal beter bekend als "De Rooie Meule".

Tijdelijk werd de zaal als repetitieruimte gebruikt door de harmonie "Arbeid en Kunst". Maar het pand was zo bouwvallig dat er spoedig naar een andere plaats moest uitgekeken worden.

Jarenlang werd onze fancy-fair op de zaterdag voor onze folklorestoet ook

"De Rooie Meule" genoemd.

In de film "Uit de Parochie van Miserie" van het comité "Sint-Andrieskwartier herleeft" werd een decor gebruikt dat de "De Rooie Meule" voorstelde.

In het pand Kloosterstraat 64 werd later de zelfwasserij "Brabo" gevestigd.

foto: archief Frans Lauwers

WIST GE ... ?

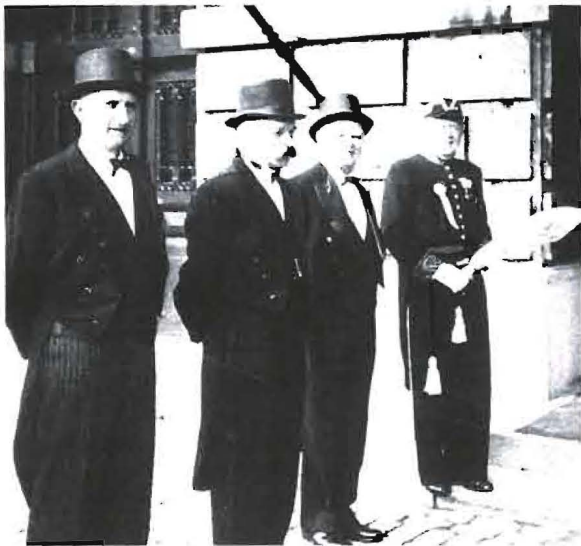
– dat de kunstschilder Vincent Van Gogh dit jaar 125 jaar geleden overleed ?

Toen hij Antwerpen bezocht schilderde hij de hangars van de Scheldekaaien.

In de Sint-Andrieskerk bewonderde hij in januari 1886 het “Heilig Kruisaltaar” met een schilderij van Frans Francken-de-jonge. Dit altaar wordt dit jaar en volgend jaar grondig gerestaureerd.

– dat op 21 maart onze bourgeoisiegroep deelnam aan de 29ste Seminiviering van Aksie. Aan het stadhuis boden de heren bloemen aan de bruiden, de dames gaven vruchtbaarheidsbrood aan de heren.

Met de Seminivrienden maakte ons comitélid Maria Van Kerkhove nog een wandeling door het Sint-Andrieskwartier.

– dat de vereniging “Voor Kruis en Beeld” tot doel heeft het Erfgoed van onze stad m.n. de Ma-donnabeelden te bewaren en waar mogelijk te onderhouden, in samenwerking met de eigenaar van het pand. Om dit te realiseren doen ze een beroep op mensen die in de buurt van de beelden wonen om een oogje in het zeil te houden. Bij eventuele schade aan de beelden gelieve dit te melden via telefoon: 03 455 58 44 of iha@scarlet.be

AGENDA VAN DE WIJK

- **Multatuli-theater**, Lange Vlierstraat 5, tot en met 19 juni elke vrijdag en zaterdag te 20.30 uur: “Het Derde Rijk in de Vierde Wijk” (Jan Christiaens sr.).

Zondagmatinee op 7 juni om 15.00 uur.

Reservatie online www.multatulitheater.be of via telefoon +32 3 231 68 14

- coStA, Sint-Andriesplaats 24, op vrijdag 12 juni vanaf 20.00 uur Jazzkroegentocht Sint-Andries. Alle concerten zijn gratis. De volledige line-up vind je op de site van coStA www.cosintandries.be of cosintandries@stad.antwerpen.be

ST.-ANDRIES KWARTIER HERLEEFT !!

Tijdschrift nr. 133-2015

www.sint-andries.com sah@sint-andries.com

Rekeningnummer: BE14 7895 6624 4083, verdeling op naam: 7 euro/jaar

COMITE ST. ANDRIESKWARTIER HERLEEFT Korte Vlierstraat 7 - 2000 Antwerpen

Verantw. uitg.:
Guy Smulders
Schoytestraat 60
2000 Antwerpen

WEDSTRIJD VOOR TROUWE LEZERS

De juiste antwoorden op de vragen :

1. Het boekje van André Meulemans heette "Hendrik Conscience, een leven in een notedop"
2. Er waren 16 folklorestoeten.
3. De wijkreus "Zotte Rik" werd gedoopt op 2 september 1978.
4. De echte naam van "De Engel der Liefdadigheid" was Constance Teichmann.
5. Het bekendste boek van John Wilms is "De Parochie van Miserie".
6. De taverne "t Swart Schaep" is ingestort in 1989.
7. Het kasteel "Anholt" dat we in Isselburg bezochten was van Nicolaas-Leopold, de prins van Salm-Salm.
8. De Tweejaarlijkse Prijs voor Folklore werd aan onze vereniging uitgereikt in de stad Alveringem.
9. Annemie Joris beeldde "Trijntje Cornelis" uit t.g.v. de 400ste verjaardag van de toneelschrijver Constantijn Huygens.
10. In 1998 huldigden wij schrijver, schilder en decormaker Lode Sebregts.
11. Wij bezochten de Rotterdamse havenwijk "Cool" in 1998.
12. De Van Rijswijk-cantate met muziek van Peter Benoit werd aan de voet van het standbeeld van de volksdichter in de Nationalestraat uitgevoerd.
13. Het boek van Lode Zielens dat door de VTM als feuilleton is uitgezonden, heet "Moeder, waarom leven wij?".
14. De "Rooie Andriesprijs" werd aan onze vereniging uitgereikt in 2004.

De winnaars:

Uit de talrijke inzendingen koos de jury vier winnaars uit :

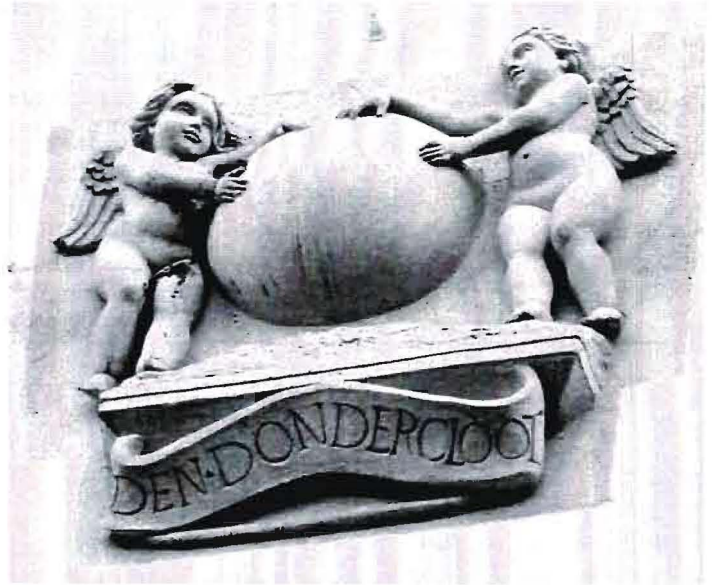
- De 4de prijs voor Jean-Pierre Segers (9/14)
- De 3de prijs voor Yvonne Verhaegen (11/14)
- De 1ste prijs ex aequo voor Ronny Groffen en Paul Verstappen (12/14)

We wensen de winnaars proficiat ! De prijzen zijn ondertussen reeds bezorgd of met de post verzonden.

HET ANTWERPS STADHUIS 450 JAAR

Het stadhuis van Antwerpen viert in 2015 zijn 450ste verjaardag. Daarom werden de deuren opgezet voor een tentoonstelling en voor het Café “Schoon Verdiep” dat Antwerpse lekkernijen aanbood. Er waren gidsenbeurten op Open Monumentendag die de tentoonstelling aan de bezoekers voorstelden.

Kunstenares Anne-Mie Van Kerckhoven ontwierp een bloementapijt op de Grote Markt en voor het stadhuis 67 fleurige vlaggen.

De verjaardag van het stadhuis doet ons in Sint-Andries denken aan de bouwmeester Cornelis Floris de Vriendt die mee plannen voor de bouw ervan ontwierp. Dit gebouw is van essentiële betekenis geweest voor de ontwikkeling van de renaissancearchitectuur in de Lage Landen. Hij werd geboren in het huis Steenhouwersvest 22. In de gevel dragen twee engeltjes sedert 1599 de naam “De Groote Donderclood”.

Het belang van Cornelis Floris steunt vooral op het feit dat hij de versierende elementen uit Rome in de Nederlanden binnenbracht en er een karakteristiek siermotief van maakte.

Versieringselementen die Cornelis uit Italië importeerde waren de arabesk, de groteske en de cartouche :

- De arabesk is een sierlijke uitbeelding van de acanthusplant (de stengel, de vrucht, het blad ...)
- De cartouche is een stijlelement uit het vak van de smid. Het bestaat uit metalen versieringen van meubels en deuren die gebogen en omgekruld werden.
- De naam “groteske” komt van het Italiaanse “grotte” en betekent Romeinse ruïne. Dit stijlelement werd humoristisch uitgevoerd in de vorm van koppen, maskers en dieren.

130 JAAR GELEDEN WERD DE BWP GESTICHT

In 1885 werd op de Sint-Andriesplaats in het pand nr. 3 de Belgische Werkliedenpartij gesticht. Dat gebeurde in de zaal "In den Engel". Het stichtingscongres ging door tijdens de kerstdagen 15 en 16 augustus.

Een gedenkplaat aan de gevel herinnert nog steeds aan die gebeurtenis.

Op het congres waren 10 afgevaardigden aanwezig die 68 groepen vertegenwoordigden.

Een eerste discussie ging over de naam van de nieuwe partij. Men dacht dat het woord "socialistisch" veel arbeiders zou afschrikken. Daarom koos men voor de "Werkliedenpartij". Daarmee werd het klassekarakter van de partij benadrukt. Het ging er toen om de arbeiders te verenigen. Men wilde niet weten van een bondgenootschap met burgerlijke krachten die de arbeidersgroepen als trapladder zouden gebruiken om naar de macht op te klimmen. De afgevaardigden die op het congres toegestemd hadden om opgenomen te worden in een gro-

tere beweging kregen het hard te verduren. Hun leider Flip Coenen, een schoenmaker, besliste zelfs zich voor een tijd terug te trekken.

De arbeiders wilden hun eigenheid bewaren, zij verenigden zich syndicaal maar ook in coöperatieven. Het partijblad kreeg de naam "De Werker". Meetings en partijfeesten werden in die tijd gehouden in het lokaal "In den Engel" op de Sint-Andriesplaats. Propagandaclubs waren erg actief. Die van het Zuid, waartoe de 4de wijk behoorde, was het meest bloeiende. Pas na de Tweede Wereldoorlog kreeg de partij de naam "Belgische Socialistische Partij" om na de splitsing tussen Vlamingen en Franstaligen de S.P. en de SP.a te worden.

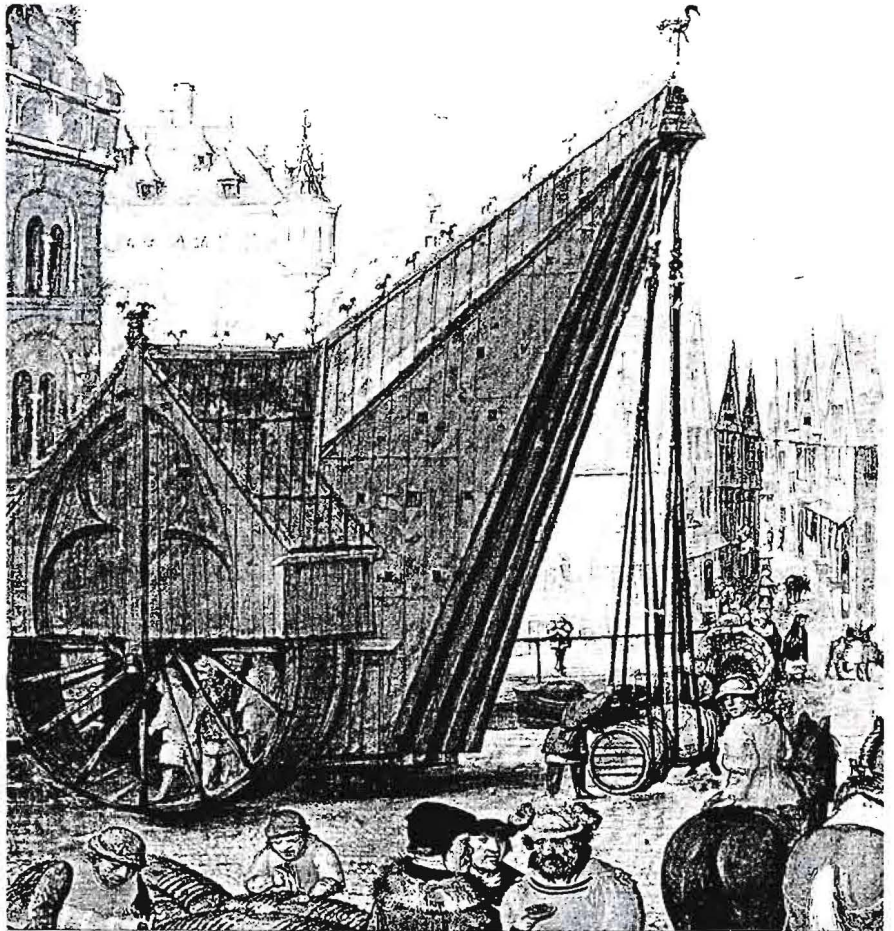
Later ontstonden buurttekingen en in de eerste jaren van de 20ste eeuw leidde de smelting van twee buurttekingen tot het ontstaan van een wijkafdeling in de 4de wijk. Dat gebeurde in 1908.

WIST GE ... ?

– dat onder de titel “Parochie van Miserie” het project “De Kraan van Sint-Andries” doorging ? Dat was het resultaat van een samenwerking tussen coStA, Betonne Jeugd en Rooftoptiger. Zij bouwden samen een grote tredekraan waaraan iedereen kon meehelpen.

Als inspiratie keken ze naar afbeeldingen van kranen uit de 16de eeuw die bij het lossen van een schip door mankracht werden voortbewogen. In oktober trok de kraan door de stad en ze beleefde een feestelijke afsluiter op de kaaien. Ook leden van “Sint-Andrieskwartier herleeft” schreven mee aan de teksten die daarna op muziek werden gezet.

– dat onze bourgeoisiegroep weer meedeed aan de belle époque-feesten van de Antwerpse Zoo ? De eerste directeur van de dierentuin was immers Jacques Kets uit de Kloosterstraat

– dat de oude rijkswachtkazerne en de Korte Vlierstraat als decor dienden voor een opname van een aflevering uit de VTM-serie “Cordon” ? Nu is het uitkijken naar de uitzending in het nieuwe seizoen van de commerciële zender.

AGENDA VAN DE WIJK

- **Multatuli-theater**, Lange Vlierstraat 5, van 26 september tot en met 19 december “D'r op of d'r onder” een komedie van John Godber. Elke vrijdag en zaterdag om 20.30 uur en zondagmatinee om 15 uur : 4/10, 18/10, 25/10, 15/11, 22/11, 29/11 en 13/12. Reservatie via tel. +32 3 2316814 donderdag en zaterdag van 17 tot 19 uur en vrijdag van 14 tot 17 uur.

- coStA, Sint-Andriesplaats 24, op zaterdag 31 oktober te 20 uur “Amigos para siempre”, twee grote dichters met wereldfaam Pablo Neruda en Federico Garcia Lorca. Artistieke leiding : Lea Alvarez. Info en tickets : www.cosintandries.be of via tel. 03/260 80 50. Het onthaal is geopend van dinsdag tot vrijdag van 10 tot 16 uur.

ST.-ANDRIES KWARTIER HERLEEFT !!

Tijdschrift nr. 134-2016

www.sint-andries.com sah@sint-andries.com

Rekeningnummer: BE14 7895 6624 4083, verdeling op naam: 7 euro/jaar

COMITE ST. ANDRIESKWARTIER HERLEEFT Korte Vlierstraat 7 - 2000 Antwerpen

Verantw. uitg.:
Martha Meulemans
Korte-Vlierstraat 7
2000 Antwerpen

EXPO: WERK VAN WIJKBEWONER NICO PARASSIADIS

De tentoonstelling opent op vrijdag 26 februari. U wordt hierop uitgenodigd in coStA, Sint-Andriesplaats 24 te 20 uur.

Nico Parassiadis is een veelzijdig kunstenaar: hij tekent, hij maakt aquarellen, hij acteert en speelt mee in films.

In januari 2004 toonde hij zijn aquarellen in een expo in café "Multatuli". In een interview van toen voor ons tijdschrift vertelde hij: "Aquarellen maken is een speelse manier van schilderen. De uitdaging van nat in nat te werken, de spanning van hoe het water in welke richting gaat lopen vind ik heel boeiend".

Nico werkt al sinds het ontstaan van het comité mee met ons. Hij ontwierp affiches, spandoeken en illustraties voor voorpagina's van de boeken: "Straatkermessen adieu" en "De Parochie van Plezier". Ook maakte hij een illustratie voor de menu van het buffet ter gelegenheid van ons 20jarig bestaan.

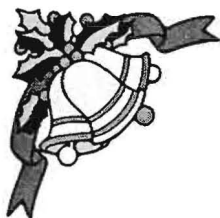
Hij acteerde in de eenakters van Jack Verstappen: "Vader is baas" en "De meid van meneer dokter". Hij speelde ook mee in drie films van Harry van Bokhoven: "Sint-Andries, een wereld in een stadswijk", "Uit de parochie van miserie" en "Op zoek naar de Gulden Snede".

Maar onze steunende en ereleden kennen Nico

het best als huistekenaar. Hij maakte tekeningen van 19 volksfiguren uit het Sint-Andrieskwartier.

Langs deze weg danken we Nico voor de fijne samenwerking en voor de jarenlange vriendschap.

De tentoonstelling is te bezichtigen tot en met zondag 20 maart van 10 tot 18 uur, behalve op maandag. De toegang is gratis.

**De leden van het comité
"Sint-Andrieskwartier herleeft"
wensen alle lezers een gelukkig 2016 !**

HET GEBOUW WAAR HET BADHUIS WAS WORDT GERENOVEERD

Op 10 juli 1911 opende de stad op de hoek van de Prekersstraat en de Pachtstraat een publiek badhuis met 20 warme douches waarvan 10 op de bovenverdieping voor vrouwen en 10 op het gelijkvloers voor mannen.

De baden waren bedoeld voor volwassenen uit de volkswijken en voor de gemeentescholen. Het badhuis stond op de werkdagen 's ochtends vroeg en 's avonds laat open voor volwassenen aan de toegangsprijs van 10 centiem.

Op zon- en feestdagen was de inrichting geopend van 6 uur 's morgens tot 13 uur 's middags. De openingsuren waren vastgelegd zodat arbeiders voor of na hun werk en ook tijdens de vakantieperiode van de douches gebruik konden maken.

Het reglement schreef voor dat bezoekers maximum een kwartier tijd hadden om zich te wassen, zich aan- en uit te kleden waardoor er per uur 4 groepen van 20 personen de baden konden gebruiken.

De leerlingen van de gemeentescholen gingen samen met hun leraar tussen maandag en zaterdag in de voor- of namiddag naar het badhuis om zich

te wassen. De gemeentescholen kregen gratis toegang tot het badhuis. De schepen voor onderwijs legde de regelingen met geplande douches voor de gemeentescholen vast.

Het badhuis in de Prekersstraat was populair in Sint-Andries. De gemeenteraad steunde de werking van het badhuis door een extra krediet.

Tijdens de eerste wereldoorlog was de organisatie van de badinrichting moeilijker waardoor het badhuis in 1915 gesloten werd. Enkele maanden later werd het badhuis terug geopend. Er werden 20 tot 25 000 baden genomen per jaar zodat de inkomsten voor de stad per jaar rond de 2000 frank lagen. Toch waren de kosten voor het personeel, de verlichting en de verwarming van het water hoger dan de inkomsten.

De sluiting van het badhuis in 1976 was volgens schepen Geldolf verantwoord omdat de verouderde badkuipen niet meer konden vervangen worden. Er werd een nieuw badhuis ingericht in de Paleisstraat.

100 JAAR GELEDEN OVERLEED EDWARD KEURVELS

Edward Keurvels die opera's, kerkmuziek en liederen componeerde werd geboren in 1853 in de toenmalige Boeksteeg wat nu de Nationalestraat is.

Keurvels vertegenwoordigt een sterk stuk Antwerps muzikaal leven. Hij maakte vooral naam als dirigent. Zijn grootste roem haalde hij uit het werk van Peter Benoit. Hij was ook bestuurder en orkestmeester van de Vlaamse Opera.

Maar de instelling heette toen nog "Nederlandsch Lyrisch Tooneel" in overeenstemming met de kunststrekking van Benoit. Men plaatste een medaillon met de beeltenis van Keurvels in het operagebouw als dank voor de stichting van het Lyrisch Tooneel en ook als waardering voor de inrichting van de grote kunstconcerten in de dierentuin waar de Vlaamse concertstukken en oratoria uitgevoerd werden. Keurvels was ook oprichter van het Peter Benoit-fonds en leider van de grote Benoitfestivals. Het portret van het medaillon is van Floris De Cuyper die het kosteloos boetseerde. De Antwerpenaar Albert Boucherij heeft het medaillon in de foyer van de Vlaamse Opera doen plaatsen.

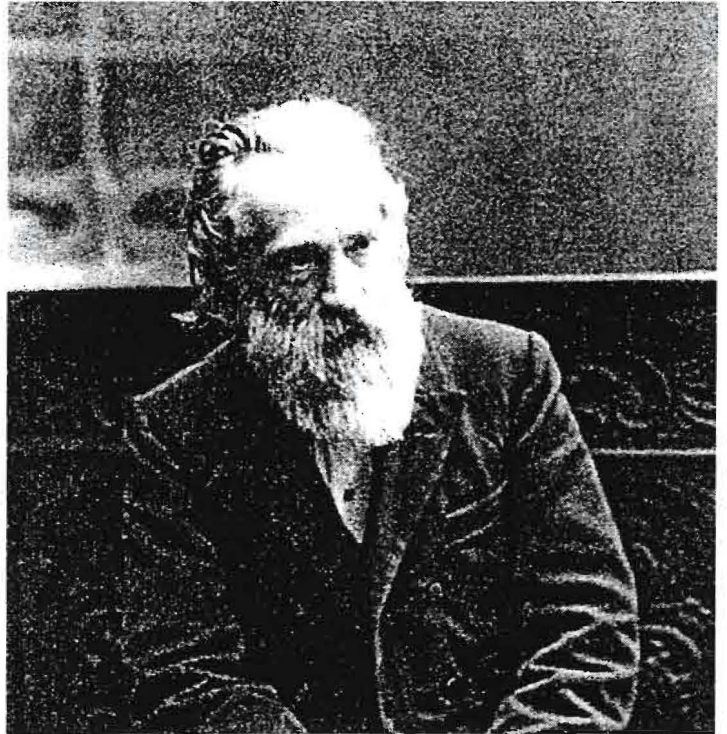
Het in brons gieten, de marmeren onderplaat en het aanbrengen van de bronzen versieringen werden door Boucherij betaald. In augustus 1929 werd het onthuld door schepen Junes.

In de Antwerpse dierentuin werd één van de zalen tot voordacht- en tentoonstellingszaal ingericht. Ook de repetities van het Symfonie-orkest van de Zoo werden hier gehouden. Ze werd later "Keurvelszaal" genoemd.

Ook hier werd een medaillon van Keurvels aangebracht. Deze was eveneens vervaardigd door beeldhouwer Floris De Cuyper.

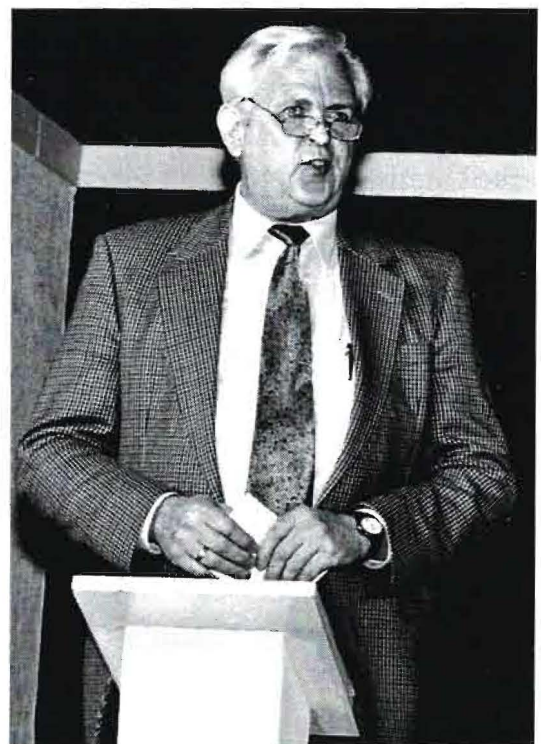
Na zijn actief leven kocht Keurvels een buitenverblijf aan de Koningin Astridlaan in Hoogboom waar hij zich terugtrok weg van de drukte van de stad.

Hij stierf daar in 1916, nu 100 jaar geleden.

DANK VOOR 40 JAAR INZET !

Na 40 jaar lidmaatschap geeft Guy Smulders wegens ernstige gezondheidsproblemen zijn ontslag in de vereniging "Sint-Andrieskwartier herleeft". Guy werd op 22 april 1981 onze derde voorzitter en is dat 34 jaar gebleven. Hij nam het initiatief om van volksfiguur Zotte Rik een wijkreus te laten maken. Guy organiseerde mee de folklorestoeten. Hij speelde mee in het toneelstuk "Vijf uren verlof" van Victor Driessens en in de film "Uit de parochie van miserie" van Harry van Bokhoven. Tevens figureerde hij bij "Het dorp" van Wim Sonneveld dat door Dana Winner in een ATV-productie werd gezongen op de Sint-Andriesplaats. Guy reikte ook de prijzen uit bij onze wedstrijden. Hij sprak met de wethouder van Rotterdam tijdens ons uitwisselingsprogramma met deze havenstad. In 1993 ontving Guy mee de Prijs voor Folklore van Alveringem en in 1996 liet hij de gedenksteen voor Constantijn Huygens plaatsen. We danken hem voor de fijne samenwerking !

WIST GE ... ?

– dat bij het coStA-project “De Kraan van Sint-Andries” naast Rooftop Tiger, Slamp Poëtry en Betonne Jeugd ook de vzw Verhalenwerf meewerkte ? Walter Van Looveren haalde zijn inspiratie voor zijn teksten uit info die wij hem gegeven hadden. Hij vertelde ze op 24 oktober op de Sint-Andriesplaats aan het begin van de tocht met de kraan.

– dat aan de gevel van het pand Sint-Antoniusstraat 70 het beeld “Sint-Antonius abt” werd teruggeplaatst ? In 2014 werd het verwijderd voor restauratie door kunstenaar Noortje Cools. Dat werd mogelijk gemaakt door de subsidie van de Provincie Antwerpen, de steun van de vriendenkring “Voor Kruis en Beeld” en de medewerking van de eigenaar van het pand.

– dat de jeugd van turnkring “De Hoop” op 6 december sinterklaas verwelkomde op het feest in het bewonerslokaal Willem Lepelstraat 13 ?

Op de gezichten van de jongeren kon je zien dat ze er echt van genoten.

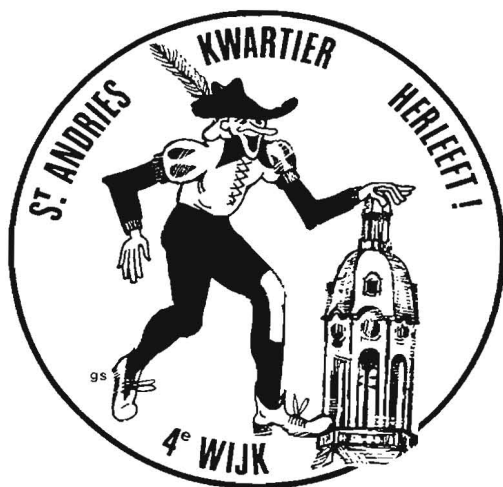
– dat “Sint-Andrieskwartier herleeft” samen met nog 6 andere verenigingen uit de wijk deelnam aan de kerstmarkt van Sint-Andries die doorging op 19 december in de Prekersstraat ? We verkochten erwtensoep en jenever.

AGENDA VAN DE WIJK

- **Multatuli-theater**, Lange Vlierstraat 5, van 9 januari tot en met 19 maart: “ ‘t Is nooit te laat” van Ron Aldridge, elke vrijdag en zaterdag om 20.30 uur en zondagmatinees om 15 uur: 24/1, 31/1, 14/2, 28/2, 6/3 en 13/3.

Reservatieviatел.+3232316814 donderdag en zaterdag van 17 tot 19 uur en op vrijdag van 14 tot 17 uur.

- coStA, Sint-Andriesplaats 24, op vrijdag 22 januari te 20 uur: “De val van A” met Warre Borgmans. Het onthaal is open van dinsdag tot vrijdag van 10 tot 16 uur. Tel.: 03 260 80 50 en www.cosintandries.be

ST.-ANDRIES KWARTIER HERLEEFT !!

Tijdschrift nr. 135-2016

www.sint-andries.com

sah@sint-andries.com

Rekeningnummer: BE14 7895 6624 4083, verdeling op naam: 7 euro/jaar

COMITE ST. ANDRIESKWARTIER HERLEEFT Korte Vlierstraat 7 - 2000 Antwerpen

Verantw. uitg.:
Martha Meulemans
Korte-Vlierstraat 7
2000 Antwerpen

HET AKSIE-POPPENTHEATER "HET SPELLEKE VAN SEMINI" SPEELT VOOR ONS "DE SPASTISCHE CHIRURG"

Op zondag 22 mei 2016 te 15 uur in café "Den Bengel", Grote Markt 5, 3de verdieping (geen lift). De toegangspijs is 8 euro per persoon (ereleden gratis).

Het rekeningnummer waarop men kan storten is: BE14 789566244083.

Gezien het succes van de 2 vorige poppenspelen: "Brabo nen Ant-waarpse Romijn" en "De val van Antwerpen" besloot ons bestuur een derde uitkoop te organiseren.

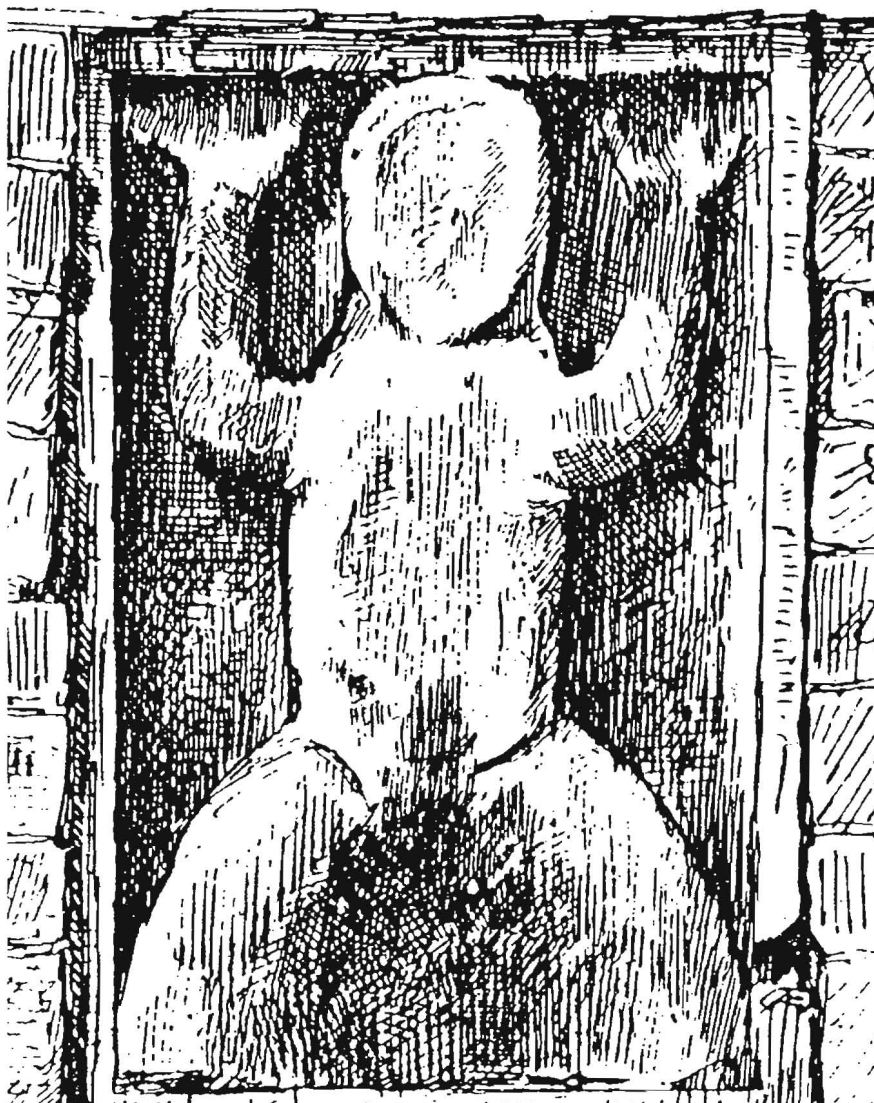
In 1587 hebben de Jezuiten de kroonjuwelen van Semini afgehakt. Brabo en de Neus vernemen dat die zijn opgestuurd naar Rome. Ze besluiten om die te gaan terughalen. Vooraleer ze samen met den Iksaaid op tocht kunnen gaan moeten de arme voddebaleen eerst het nodige geld bijeen verzamelen.

Met de hulp van Madame Blanche de Poulefricassé geraken ze in Rome. Maar hoe geraken de poesjenellen in het Vaticaan? Nog meer problemen moeten er opgelost worden. Zal Dr. Schroumpf Von der Schlucht er in slagen om Semini's edele delen op de juiste plaats te zetten? En hoe komen onze schavuiten weer thuis? Komt dit allemaal meemaken in het

historisch, licht geromantiseerd drama

**"De spastische chirurg" van
"Het Spelleke van Semini".**

Mogen we jullie verwachten? Het aantal plaatsen is beperkt.

EXPO NICO PARASSIADIS : EEN GROOT SUCCES

Op de openingsavond verwelkomde Kristof Wouters de vele bezoekers in coStA. Martje Meulemans dankte directie en personeel voor de medewerking.

Pierre Van den Bergh vertelde over de veelzijdigheid van kunstenaar Nico Parassiadis. Lutje Visterin zong "Trijntje Cornelis" en "Jubilee in Sint-Andries", het lied dat Wannes Van de Velde in 1980 voor onze vereniging bracht onder de hangar van dit centrum.

Gabie Guldix bood nog genummerde tekeningen aan de sympathisanten die ze nog niet hadden. Maria Van Kerkhove verkocht inkomkaarten voor het poppenspel van Semini. Hein Verdingh maakte foto's. Anneke Adriaenssens knipte het lint door waarmee de tentoonstelling officieel geopend werd. Kristof nodigde toen de aanwezigen uit voor de receptie.

Wegens grote belangstelling werd de expo twee weken verlengd.

PETER DE GROTE

Het standbeeld aan het plein in de Kloosterstraat is dat van tsaar Peter de Grote. Dit werd opgericht als herinnering aan zijn bezoek in Antwerpen.

Hij werd in 1672 geboren en stierf in 1725. Hij was een kleinzoon van de eerste tsaar uit het huis Romanov, dat sinds 1613 over Rusland regeerde. Hij heerste over zijn onderdanen die hij met vaste en harde hand op de weg naar de vooruitgang wilde leiden. Hij bewonderde de Europese cultuur, vooral de wetenschap en de technische prestaties. De Europeanisering werd door de tsaar opgelegd: baarden moesten worden afgeschoren, behalve bij boeren en monniken. Westerse kledij werd voorgeschreven voor dames aan het hof. Scholen werden opgericht, fabrieken gesticht en kanalen gegraven. Het bestuur werd gemoderniseerd. De Heilige Synode werd geleid door een benoemde ambtenaar die toezicht hield op de godsdienst en de kerk.

WIE WAS JOOS VAN CRAESBEECK ?

Joos Van Craesbeeck, zoon van een schepen van Neerlinter, was bakker in het Zuidkasteel. Zijn moeder hield er de kantine open. Hij verleidde de dochter van zijn baas en werd verplicht om met haar te trouwen. De schilder Adriaan Brouwer werd als spion binnen de omheining van het kasteel bij de lurven gevat en in de kerker achter de tralies gezet. Joos wist de straf van Brouwer te verzachten en bezorgde Adriaan het nodige om te kunnen schilderen. Van Craesbeeck bewonderde het werk van Brouwer en begon zelf palet en penseel te hanteren. Toen Adriaan zijn vrijheid verkregen had, mocht hij bij Joos intrekken om hem verder in de kunst van het schilderen te wijden. Brouwer bleek echter niet ongevoelig voor de charmes van Joos' vrouw. Zodra de achterdocht van de echtgenoot veranderde in zekerheid smiet Van Craesbeeck Brouwer de deur uit.

De naam "Van Craesbeeckstraat" werd naar Joos genoemd en is in 1882 gegeven aan het weggedeelte tussen de Prekersstraat en de huidige Willem Lepelstraat. Daarvoor heette ze Liesstraat, een naam die refereert naar de schilder Jozef Lies. Het oudste gedeelte van de Van Craesbeeckstraat was ontstaan door een verbreding van een gang aan de Prekersstraat die verder doorgetrokken werd tot op de zuidelijke grens van de Lepelgang die in de Lepelstraat

uitmondde.

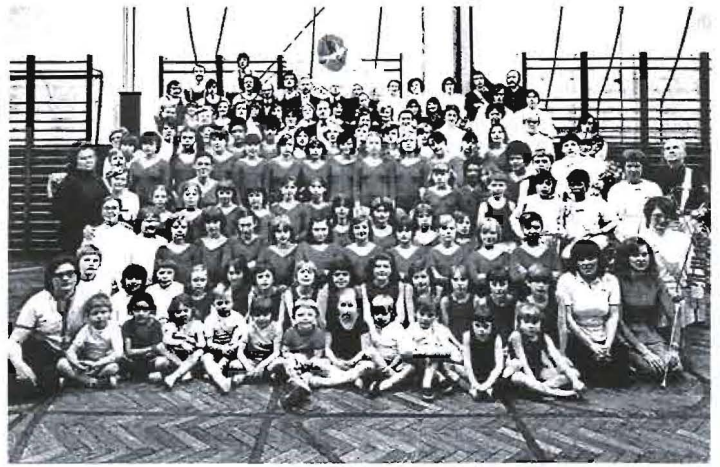
In 1634 werd Joos "vrijmeester" in de Sint-Lucasgilde als "backer ende schilder". Hij leidde verder een losbandig leven en dronk een stevig glas.

Na de dood van zijn vrouw en kind wijdde hij zich voortaan uitsluitend aan de schilderkunst. In 1655 overlijdt hij. Zeldzaam zijn de schilderijen van zijn hand die bewaard zijn gebleven. In 1938 werd de Van Craesbeeckstraat velengd tot aan de Kronenburgstraat.

WIST GE ... ?

– dat turnkring “De Hoop” 95 jaar bestaat ? Dat werd op zaterdag 12 maart in coStA gevierd met een reünie van oud-leden en een tentoonstelling van vroegere activiteiten. Aan deze expo heeft onze vereniging meegewerkt door documentatie te tonen uit ons archief. De tentoonstelling werd geopend door ere-burgemeester Bob Cools.

1976

architect Gustave Fierens

– dat onder de titel “Sint-Andries spreekt” de vzw “De Verhalenwerf” een vertelmoment organiseerde van, over, voor en door de Sint-Andriesbuurt i.s.m. met coStA en Plein Publiek. Deze namiddag ging door op zondag 13 maart in de Serre op de binnenkoer van het Fierensgebouw tegenover het Tropisch Instituut op de hoek van de Nationalestraat en Kronenburgstraat. “Sint-Andrieskwartier herleeft” werkte mee door artikels van de Fierensblokken ter beschikking te stellen.

– dat AKSIE op zaterdag 26 maart de 30ste Seminiviering organiseerde ? Onze bourgeoisiegroep nam deel aan de festiviteiten op de Grote Markt en aan het Steenplein. Helaas was er gemeld dat wegens veiligheidsmaatregelen geen enkele reus mocht deelnemen, reden dat onze Rik niet aanwezig was...

AGENDA VAN DE WIJK

– Multatulitheater, Lange Vlierstraat 5, van 9 april tot 18 juni “De laatste kans” komedie van Jeroen Maes, elke vrijdag en zaterdag om 20.30 uur.

Zondagmatinee om 15.00 uur op 17/4, 8/5, 22/5 en 5/6.

Reservatie via tel. +3232316814 donderdag en zaterdag van 17 tot 19 uur en op vrijdag van 14 tot 17 uur.

– Vanaf 1 april zal de Sint-Andrieskerk dagelijks toegankelijk zijn voor bezoekers van 14 tot 17 uur. Vanaf vrijdag 17 juni tot en met 31 oktober gaat er een tentoonstelling in de kerk door t.g.v. het 25jarig bestaan van de vzw “Sint-Andries 2000”. De kerkmeesterskamer wordt dan opengesteld.